

Sakoptības
konkurss
Preiļu novadā

4. lappusē

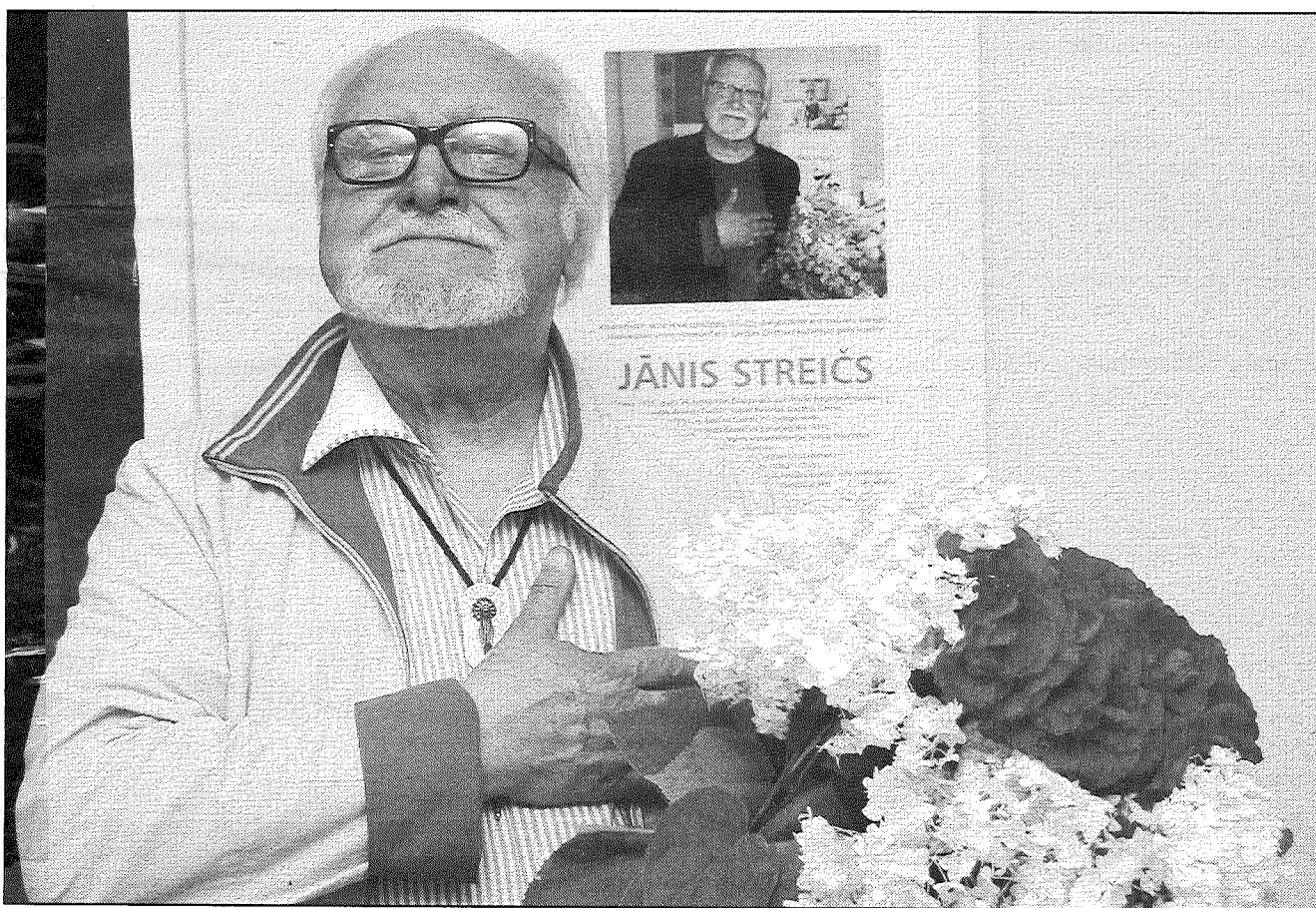
Novadu
skolēnu
zināšanas
eksāmenos

6. lappusē

Zagļi
uzdarbojas...

10. lappusē

Nākamos Preiļu novada svētkus svinēs jubilejas zīmē

● Viens no Preiļu novada svētku emocionālākajiem pasākumiem bija novadnieka Jāņa Streiča gleznu izstādes atklāšana Preiļu kultūras nama konferenču zālē. Mana sirds pieder jums, mani mīļie,— teic mākslinieks, cilvēks, kurš ar savu darbu dzīvo pagātnē, tagadnē un nākotnē vienlaicīgi. Foto: A.Šņepsts

Kādreizējie Preiļu pilsētas svētki pēc novada izveidošanas un paplašināšanās pāraguši visas pašvaldības svētkos, jo pasākumi notiek katrā pagastā. Sacenšoties, atpūšoties un priecājoties aizvadīta pagājušā nedēļa, tagad tiks gaidīta nākamā vasara, kad Preiļi atzīmēs 85. gadadienu kopš pilsētas tiesību piešķiršanas.

Aktivitātes bērniem un pensionāriem, sacensības jauniešiem un pieaugušajiem, pašdarbības kolektīvu uzstāšanās, radošās darbnīcas. Ogres foto kluba izstādes «Preiļi 2012» atklāšana. Profesionālo mākslinieku plenēra «Preiļi. Jūlijs 2012» un kaktēlnieku plenēra «Sols» noslēgums. Roka koncerts parka vecajā estrādē. Iemīļotā

kinorežisora un gleznotāja Jāņa Streiča gleznu izstādes «Otrā tūre» atklāšana. Sie un daudzi citi pasākumi nomainīja cits citu. Tā kā laikraksta lappusē nav iespējams satilpināt visu, kas risinājās novada svētku ietvaros, šoreiz par svarīgāko un emocionālāko īsumā.

□□□

Kinorežisors, aktieris un scenārists, daudzu starptautisko kinofestivālu laureāts, Trīszaigžņu ordeņa komandieris, Latvijas Zinātņu Akadēmijas goda loceklis. Tas — par novadnieku Jāni Streiču. Un vēl viņš ir gleznotājs ar lielisku un dzīvespriecīgu krāsu izjūtu, kuram Preiļos atklāta nu jau otrā izstāde. Mākslas zinātnieki teic, ka esot jāsaka paldies māksliniekam Jānim Anmanim, kurš 1970. gadā pamanīja Streiča aizraušanos ar gleznošanu un 30 gadus nelikās mierā, līdz pierunāja atsākt šo

nodarbi. Nu jau desmit gadus Jānis Streičs piedalās izstādēs un plenēros kopā ar saviem draugiem, nopietni māksliniekiem.

Pirmā plašā izstāde ar nosaukumu «Kur basām kājām...» tika atklāta Preiļos 2004. gadā un pēc tam ceļoja pa mākslinieka bērnības vietām Riebiņu novadā. Preiļu novada svētku ietvaros piektdien, 13. jūlijā, Preiļu kultūras nama konferenču zālē ar Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja gādību uz Jāņa Streiča gleznu izstādes «Otrā tūre» atklāšanu pulcējās viņa talanta cienītāji, draugi, pašvaldības iestāžu pārstāvji.

«Zinu, daudzi no dzimtās puses mani dēvē par paraugu tam, ko dzīvē var sasniegt ar gribu, apņēmību un stingru raksturu. Tā nav, mani mīļie. Jāatzīstas kā grēksūdzē savai bērnībai.

Turpinājums 4. lappusē.

TIKAI "NOVADNIEKĀ" JAUNĀKĀS UN PLĀŠĀKĀS ZIŅAS PAR NOTIEKOŠO AGLONAS, LĪVĀNU, PREIĻU, RIEBIŅU, VĀRKAVAS NOVADĀ UN LATVIJĀ...

Esī lasītāju pulkā un tu vienmēr zināsi vairāk!

ATGĀDINĀJUMS

Vēl tikai 5 dienas, lai abonētu "NOVADNIEKU" augstam pasta nodalās un pie pastniekiem. Katru darba dienu to var izdarīt redakcijā, vienmēr interneta mājaslapā www.novadnieks.lv sadaļā "Abonēšana".

NACIONĀLĀS ZIŅAS

2018. gadā ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaits saruks par 70 000

Atkarībā no izaugsmes un demogrāfijas scenārija ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaits līdz 2018. gadam samazināsies par 50 000 - 70 000, secināts Ekonomikas ministrijas (EM) informatīvajā ziņojumā par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm, kas pieejams valdības dokumentu vietnē «eportfelis». EM informācija liecina, ka patlaban ekonomiski aktīvo iedzīvotāju ir 1,028 miljoni, no kuriem nodarbinātie ir 861 600, bet bezdarbnieki - 166 600. Līdz 2020. gadam nozīmīgākais darbaspēka samazinājums paredzams vecuma grupā no 15 līdz 24 gadiem. Pamatā tas saistāms ar 1990. gadu zemās dzimstības izraisīto demogrāfisko bedri. Turpretī nākamajā desmitgadē minētās demogrāfijas tendences jutami ietekmēs darbaspēka piedāvājumu vecuma grupā no 35 līdz 44 gadiem. EM norāda, ka gandrīz divas trešdaļas no visa darbaspēka pieprasījuma palielinājuma līdz 2020. gadam noteiks trīs nozares - apstrādes rūpniecība, tirdzniecība un komercpakalpojumi. Faktiski visas nozares, īpaši pēc 2020. gada, saruks pieprasījums pēc zemas kvalifikācijas darbaspēka, prognozē ministrija.

Pieprasījums IR, piedāvājuma NAV

Latvijā bezdarbs ir specifisks, jo pieprasījums pēc darbiniekiem ir, taču trūkst atbilstoša piedāvājuma, atzina Eiropas Komisijas (EK) pārstāvniecības Latvijā vadītāja Inna Šteinbuka. «Latvijā, man šķiet, ir ļoti specifisks bezdarbs, jo ir ļoti daudz darbavietu, kur ir pieprasījums, bet nav piedāvājuma. Kad bijām vizītē Ventspilī, tur kādā Šveices uzņēmumā pietrūkst 50 metinātāju. Uz jautājumu, ko tad arodskolas dara, jo tās ir gan Ventspilī, gan Kuldīgā, atbilde bija tāda, ka tur jaunieši tiek apmācīti ar vecajām, vēl padomju laika tehnoloģijām. Šis skolas nav modernas un jauniešiem nav nekādu iemaņu strādāt ar jaunākajām tehnoloģijām,» pastāstīja Šteinbuka. Viņa minēja vēl vienu piemēru. «Kad Latvijā viesojās zivsaimniecības komisāre Marija Damanaki, devāmies uz zivju pārstrādes uzņēmumu «Gamma-A». Es jautāju - cik daudz darbavietu uzņēmumā. Man atbild - 600. Es priecīga saku, vai cik labi, jums ir tik daudz darbavietu! Un jautāju tālāk - un kas pie jums strādā? Man atbild - bulgāri, jo mūsēji negrib un nav arī vajadzīgo speciālistu,» klāstīja EK pārstāvniecības Latvijā vadītāja. Viņaprāt, problēma ir ne tik daudz piedāvātājā darba samaksā, cik cilvēku attieksmē. «Es nedomāju, ka viņi bulgāriem miljonus maksātu. Ja cilvēkam vispār nav darba, tad tomēr ir labāk strādāt un saņemt kaut kādu algu, nevis nestrādāt vispār. Manā skatījumā tas nav normāli. Viņi arī minēja, ka, piemēram, Latgalē neviens vispār neizrādīja nekādu interesi par šo piedāvājumu,» piebilda Šteinbuka. «Ir ļoti daudz piemēru, ka darbiniekus atrast ir grūti. Tas ir strukturālais bezdarbs - cilvēki tā kā ir, bet strādāt viņi tā kā nevar vai negrib. Viņa arī atzina, ka Latvijā bezdarbs samazinās lēni un galvenokārt tāpēc, ka iedzīvotāji aizbrauc strādāt uz ārzemēm.

Latvieši ārzemēs uz Latviju pārskaitījuši 350 miljonus latu

Ārzemēs dzīvojošie un strādājošie latvieši pērn uz mājām caur bankām pārskaitījuši 350 miljonus latu, tā sestdien žurnālistiem pavēstīja Ārlietu ministrijas (ĀM) speciālo uzdevumu vēstnieks diasporas jautājumos Rolands Lappuke, atsaucoties uz Latvijas Bankas aprēķiniem un norādot uz diasporas devumu valsts attīstībā, ziņo BNS. «Politiku apziņā ir jauna dimensija, ka ārzemēs dzīvojošie latvieši ir daļa no valsts attīstības. Reāli viņi piedalās Latvijas ekonomikā. Pagājušajā gadā ir aplēsts, ka 350 miljoni nākuši no ārzemēs dzīvojošiem latviešiem. Nauda, kas sūtīta uz Latviju caur banku pārskaitījumiem. Tā ir tā galvenā vēsts, ka visi esam piederīgi šai kopienai - Latvijas tautai, un katrs var piedalīties Latvijas valsts attīstībā,» sacīja Lappuke. Sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs - SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307057, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

žurnālistiem - 65307058, mob. t. 22079178.

Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo

redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdienā, piektdienā).

Plāno samazināt deputātu skaitu pašvaldībās

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija vasaras laikā plāno sagatavot grozījumus likumā par pašvaldībām, lai samazinātu deputātu skaitu pašvaldībās un, paredzot aizliegumus konkrētu amatu savienošanā, novērstu iespējamu interešu konfliktu, ziņo LETA.

Deputātu skaits ir pārāk liels

Pēc tikšanās ar pašvaldību vadītājiem 10. jūlijā Latvijas Pašvaldību savienību un Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Edmunds Sprūdzs (RP) žurnālistus informēja, ka ministrija sāks darbu pie grozījumiem likumā, lai vasarā tos varētu izskatīt valdībā, bet rudenī - pirmajā parlamenta darba dienā - jau varētu skatīt Saeimā. Sprūdzs pastāstīja, ka pašvaldību vadītāju vidū ir diezgan liela vienprātība, ka ir nepieciešami grozījumi pašvaldību darba regulējumā. «Pašreizējais deputātu skaits novados ir par daudz, interešu konflikts un lēmējvaras un izpildvaras nodalīšana ir reāla problēma, ar ko pašvaldības saskaras. No tā cieš iedzīvotāju intereses, un tās ir risināmas lietas,» sacīja Sprūdzs.

Drīz jāstājas spēkā

Viņš uzskata, ka šiem grozījumiem ir jāstājas spēkā vēl līdz nākamgad paredzētajām pašvaldību vēlēšanām. Pēc Sprūdzša domām, par šiem jautājumiem ir pietiekami diskutēts, tāpēc ir nepieciešams spert nākamsoļus un sagatavot grozījumus. Tikšanās laikā atbalstīts, ka pašvaldībā minimālais deputātu skaits būs deviņi. Tāpat grozījumos paredzēs, ka Rīgas domē līdzšinējo 60 deputātu vietā būs 30. Jautāts, vai nebūs pretestības no Rīgas domes par tik krasu deputātu skaita samazināšanu, ministrs norādīja, ka Rīgas domē par šo jautājumu nav vienprātības. Savukārt saistībā ar interešu konflikta novēršanu būs noteikts deputātiem aizliegums savienot lēmējvaras

un izpildvaras amatus. Kā piemēru Sprūdzs minēja, ka Rīgā skolas direktors nevarēs būt pašvaldības domes deputāts.

Vajadzīgs precīzs formulējums

Ministrs informēja, ka vēl nepieciešams precizēt formulējumus saistībā ar interešu konflikta novēršanu. Tomēr skaidrs ir, ka normas attieksies uz visām pašvaldībām. Jautājums esot par gradāciju - kas varēs ieņemt amatus un kas ne. Tomēr ir vienprātība par to, ka tādā pilsētā kā Rīga nav nekāda pamata deputātam ieņemt vēl kādu amatu jebkurā ar domi saistītā struktūrā. «Jautājums ir par lielajām pilsētām, kāda situācija ir tur. Lielajās pilsētās tās ir reālas problēmas, jo nevar pieņemt budžetu vai lemt par citiem jautājumiem. Mēs prasām neiespējamo no tiem cilvēkiem, kuriem atļaujam šādu situāciju. Jo uz mazāku pašvaldību ejam, jo vairāk ir jāpiedomā par to, vai skolas direktors var būt deputāts,» teica Sprūdzs.

Vai palielinās atalgojums?

Jautāts, vai deputātu skaita samazināšanas gadījumā varētu runāt par atalgojuma palielināšanu, ministrs atzina, ka ir gatavs sākt diskusiju par šo jautājumu. Viņaprāt, tas varētu būt viens no risinājumiem, kā nodalīt lēmējvaru no izpildvaras, proti, deputāts varētu pildīt tikai savus pienākumus, nesāņemot algu citur. Viņam arī nav izprotama Latvijas Pašvaldību savienības pārliecība, ka ir nepieciešamas vēl diskusijas par šiem jautājumiem. «Pašvaldību viedokļi ir ļoti dažādi. Strādājot tieši ar pašvaldību vadītājiem, iegūstu viņu viedokli nepastarpināti, un tur ir skaidrs, ka ir daudzu pašvaldību vadītāju atbalsts. Nav nekāda pamata kavēties. To var izdarīt saprātīgā termiņā, lai cilvēki, kas kandidē uz pašvaldību vēlēšanām, paspētu saprast, kādā situācijā viņi ir,» skaidroja ministrs.

Pašvaldības kritizē

Kritiku VARAM aktivitātēm velta Latvijas Pašvaldību savienība, kas ministrijas rīcību uzskata par sasteigtu un pārmet neieklausīšanos viedokļos. «Kas ir labāk, ja būs mazāk deputātu, vai kas ir labāk, ja būs vairāk deputātu? Tas ir jautājums. Jānodala izpildvara no lēmējvaras, ir jāveido pašvaldību daudzgadu budžeti, lai šie ievēlētie politiķi varētu domāt par teritorijas attīstību,» LPS nostāju pēc tikšanās žurnālistiem puda LPS priekšsēdētāja padomniece Sniedze Sproģe. Tāpat viņa kritizēja VARAM ieceres par aizliegumu pašvaldību deputātiem ieņemt konkrētus amatus - neesot saprotams, kāpēc jāaizliedz ieņemt konkrētus amatus, bet citus ne. «Kāds interešu konflikts tiek novērsts, ja ļauj deputātiem savienot amatus ar atsevišķām profesijām. Kāpēc ne ar citām, bet tieši tām? Tāpēc, ka tas ir izveidojies tajā laikā, kad pieņēma lēmumu? Nav pamatojuma, kāpēc,» viņa teica.

KNAB gandarīts par diskusiju

Tikmēr Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieka vietniece Ilze Jurča puda gandarījumu, ka ir sākusies diskusija par interešu konflikta novēršanu pašvaldībās, un ministrija jau arī sākusi rīkoties. Viņa žurnālistiem atgādināja, ka «sēdēšana uz diviem krēsliem» pašvaldībās ir izplatīta prakse. Viņa minēja uzskatāmu piemēru - Rīgas pašvaldību, kur 25 no 60 deputātiem papildus deputāta pienākumu pildīšanai ieņem vēl kādu amatu pašvaldības izpildvaras struktūrās. «Mēs uzskatām, ka tā ir situācija, kas rada ļoti nozīmīgu interešu konflikta risku,» teica Jurča. Viņa informēja, ka KNAB uzskata, ka aizliegto amatu saraksts ir jāpapildina ar uzņēmumu kapitālsabiedrību valdēm, padomēm, kā arī jālemj, vai šie ierobežojumi jāattiecinā uz iespējam ieņemt amatus ostu valdē.

VUGD INFORMĀCIJA

Aizvadītajās brīvdienās meklēti četri nosliukuši cilvēki

Aizvadītajās brīvdienās, laika posmā no šī gada 14. jūlija plkst. 6.30 līdz 16. jūlija 6.30, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) izbraucis uz 80 notikumiem. Kopumā dzēsti 33 ugunsgrēki, veikti 44 glābšanas darbi.

Brīvdienās VUGD meklēja četrus nosliukušus cilvēkus. Ķekavas pagasta Katlakalnā no diķa izcelts noslicis 26 gadus vecs vīrietis, Rīgā no Bullupes izvilks apmēram 50 gadus vecs vīrietis, Līvānu novada Turku pagastā Daugavā noslicis apmēram 60 gadus vecs vīrietis. Divas dienas Gaujā, Pārgaujas novada Raiskuma pagasta teritorijā, tika meklēti noslicis 28 gadus vecs vīrietis, taču netika atrasts. Valsts policija skaidro notikušā precīzus laikus un apstākļus.

Nedēļas nogalē Latvijā daudzviet bija

stipras vēja brāzmas un līdz ar to bija nepieciešama ugunsdzēsēju glābēju palīdzība, lai atbrīvotu ceļu braucamās daļas no nolūzušajiem kokiem. Sestdien tika veikti pieci šāda veida glābšanas darbi galvenokārt Liepājas pusē, bet svētdien - 15 glābšanas darbi, galvenokārt Vidzemē un Rīgas reģionā.

VUGD 16. jūlijā plkst. 3.00 saņēma informāciju, ka Rēzeknes novada Lūznavas pagastā izcēlies ugunsgrēks. Pirmie notikuma vietā jau pēc 11 minūtēm ieradās Rēzeknes daļas Maltes posteņa ugunsdzēsēji, taču ēkas jau bija liesmās un jumts daļēji iebrucis. Drīz ieradās arī Rēzeknes daļas ugunsdzēsēji, kuriem mērojams tālāks ceļš līdz notikuma vietai. Dega kūts, galdnieku darbnīca un graudu novietne, kas atradās zem viena jumta. Kūti sadega seši sīveni. Ugunsdzēsējiem darbā palīdzēja tas, ka tuvumā atradās diķis, no kura varēja ņemt ūdeni

dzēšanai. Apdraudēta bija arī dzīvojamā māja, kura pat aizdegās 2 m² platībā, un šķūnis, taču abas šīs ēkas ugunsdzēsējiem izdevās pasargāt no liesmām. Ugunsgrēka iemeslus skaidro Valsts policija.

Brīvdienās VUGD ugunsdzēsēji izbrauca uz sešiem gadījumiem, kur sākotnēji apkārtējiem cilvēkiem šķita, ka mājā izcēlies ugunsgrēks, taču patiesībā cilvēki bija sākuši gatavot ēdienu uz plīts un par to piemirsuši. Šajos gadījumos cietuši vai bojā gājuši nebija. Tomēr šķietami nenozīmīgā aizmāršība un vieglprātība var novest arī pie nopietnākām sekām. VUGD aicina visus būt uzmanīgākiem un piesardzīgākiem.

I.Vetere,
VUGD Preses un
sabiedrisko attiecību nodaļas
priekšniece

RIEBIŅU NOVADĀ

Rušonas pagastā avarēja Somijas kompānijai piederošs helikopters

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja preventīvas nodaļas inspektore Anastasija Laizāne informē, ka pagājušajā ceturtdienā, 12. jūlijā, ap pulksten 9.30 Riebiņu novada Rušonas pagasta teritorijā pagaidām nenoskaidrotu iemeslu dēļ avarēja kādai Somijas kompānijai piederošs helikopters MD-500.

Helikopters atbrīvoja no kokiem augstsprieguma elektrolīnijas. Lidaparāta pilots, 1970. gadā dzimis Somijas pilsonis, pēc

negadījuma tika nogādāts ārstniecības iestādē un tajā pašā dienā pēc medicīniskās palīdzības sniegšanas palaists.

Kā «Novadniekam» pastāstīja Latgales reģiona pārvaldes Preiļu iecirkņa priekšnieks Aigars Salenieks, informācija par notikušo vispirms saņemta no mediķiem. Negadījums noticis netālu no Kastīres. Ierodoties notikuma vietā, konstatēts, ka nenoskaidrotu apstākļu dēļ avarējušais lidaparāts atrodas pļavā. Laimīgā kārtā somu pilots, 1970. gadā dzimis vīrietis, bija guvis nenozīmīgus miesas bojājumus. Toties lidaparāts bija ievērojami bojāts.

Avārijas iemeslus nopietni izmeklēs un vērtēs, notiks ekspertīze. Notikuma vietā strādāja ne tikai Valsts policija, bet arī prokuratūra, Satiksmes ministrijas speciālie dienesti, kas izmeklē aviācijas negadījumus, bija ieradušies Iekšlietu ministrijas, Robežsardzes Aviācijas pārvaldes darbinieki.

Par notikušo uzsākts kriminālprocess par noziedzīgiem nodarījumiem pret satiksmes drošību pēc Krimināllikuma 21. nodaļas. Tiek veiktas likumā paredzētās kriminālprocesuālās darbības, nozīmētas nepieciešamās ekspertīzes.

LĪVĀNU NOVADĀ

Filma par Livānu stikla fabriku

Latgales reģionālā TV uzņēmusi filmu par Livānu stikla fabriku, informē Livānu novada domes sabiedrisko attiecību un ārējo sakaru daļas vadītāja Ginta Kraukle. Interneta lietotāji to var noskatīties www.livani.lv sadaļā Video jaunumi (Mūžs – Livānu stiklā). Filma veidota no bijušo stikla fabrikas darbinieku atmiņām, foto un video liecībām. Pagājušo laiku liecinieks – Livānu stikla muzejs – ir pašvaldības paspārnē, un tas tiks saglabāts nākamajam paaudzēm kā liecība par daudzu paaudžu livāniešu stikliniekam atdotiem gadiem.

Grib autobusu līdz Grīvas mežam

Livānu novada iedzīvotāji vēstulē bija griezušies pie Saeimas deputāta J. Klauza ar lūgumu pagarināt Livānu pilsētas autobusa maršrutu aiz Gaisa tilta par vienu pieturvietu – līdz Grīvas kalna pakājei, kur atrodas dārzkopības kooperatīvs.

Tas būtu labi arī apkārtējo māju iedzīvotājiem, skolēniem. Iedzīvotāji vēstulē saka paldies J. Klauzam arī par veikto Grīvas upītes bagarēšanu, kas bija vajadzīga, lai dārzos nekrātos pavasara ūdeņi.

Attiecībā uz pieturvietu aiz Grīvas mežiņa, lietas turpmākā virzība nodota speciālistiem, un atbildīgais par sabiedriskā transporta organizēšanas jautājumiem Aivars Smelcers informēja, ka Livānu novada dome iesniegs priekšlikumus reisa grozījumu saskaņošanai augstākstāvošajās institūcijās (Latgales plānošanas reģionā un Satiksmes ministrijā).

Visas izmaiņas ir jāsaskaņo atbilstoši Ministru kabineta noteikumu nr. 327 "Kārtība, kādā veicami pasažieru pārvadājumi regulāro maršrutu autobusos" prasībām, piemēram, nepieciešams aprīkot pieturvietu, iekāpšanas/izkāpšanas platformu, jāzbūvē autobusa apgrīšanās laukums. Tā kā tas prasa zināmu laiku.

Iestāda koku par godu Livānu goda pilsonim 2012

● Gunta Hohlova un Juris Ikaunieks stāda lapegli.

Lai godinātu savu kādreizējo skolotāju, šī gada Livānu Goda pilsoni, viņa audzēkņi, bijušie Pļaviņu vidusskolas skolēni, kā dāvanu Jūlijam Stikutam un vienlaikus arī Livānu pilsētai svētkos, iestādījuši krāšņu lapegli skvērā iepretim Livānu 1. vidusskolai, informē Livānu novada domes sabiedrisko attiecību un ārējo sakaru daļas speciāliste Indra Artemjeva.

Šī esot dāvana no visas klases – stāsta Gunta Hohlova un Juris Ikaunieks, bijušie klasesbiedri, kam ticis gods pārstāvēt visus Jūlija Stikuta audzēkņus. "Mēs sevi saucam par 5. b klasi. Joprojām esam draudzīgi un gandrīz katru gadu satiekamies absolventu vakaros, lai gan pagājuši jau vairāk kā 40 gadi kopš skolas absolvēšanas. Jūlijs pagājušā gada nogalē svinēja savu septiņdesmito dzimšanas

dienu, savukārt mums, viņa audzēkņiem, ir sešdesmit gadi – mūsu skolotājs ir tikai par desmit gadiem vecāks nekā mēs".

Jūlijs Stikuts sāka savu darbu Pļaviņu vidusskolā kā mūzikas skolotājs un 5. b klases audzinātājs. Papildus vadīja skolas kori un ansambli. Lai gan vēl pavisam jauns puisis, tikko pēc mūzikas vidusskolas pabeigšanas, Jūlijs guva lielu popularitāti gan skolēnu, gan skolotāju vidū. "Jūlijs bija saprotošs audzinātājs, varbūt tādēļ, ka bija tik jauns un pusaudžu problēmas viņam bija ļoti saprotamas – stāsta Gunta. "Mēs bijām laba klase, ļoti mācījāmies, bet arī nedarbus darīt mums patika. Šādos gadījumos mūsu audzinātājs mūs vienmēr aizstāvēja. Ar viņu kopā bija interesanti – daudz braucām ekskursijās, savulaik apmeklējām pat slaveno Munameģi, dodoties turp kravas automašīnā. Mēs kļuvām ļoti draugi. Tādi esam vēl aizvien."

AGLONAS NOVADĀ

Amatnieku darbnīca Aglonā

5. jūlijā Aglonā durvis vēra jauna amatnieku darbnīca, kurā draudzīgā Selicku ģimene tagad piedāvā iespēju visiem rokdarbu iemaņu apgūšanas interesentiem un Aglonas viesiem iemēģināt roku adīšanā, tamborēšanā, filiēcēšanā, tapošanā un pārlošanā, informē Aglonas novada UAC vadītāja Ināra Gražule.

Gaumīgā telpā izvietota Olitas Selickas un viņas meitas Viktorijas darinājumu izstāde. Blakus ir redzami Genādija Selicka koka oriģināldarbi. Turpat ir iespēja iegādāties mākslinieka Ilmāra Selicka gleznas, kā arī citu Aglonas amatnieku darbus. Skaistās lietas ir vienreizējas un unikālas. Selicku ģimenes radošā, rūpīgā un gaumīgā pieeja katram darbam padara tos par lielisku dāvanu dažādos dzīves brīžos.

Olita un Genādija Selicki ir amatnieki, kuri izmanto jebkuru iespēju piedāvāt savu produkciju. Aglonas novada gadskārtu tirdziņos, kaimiņu novadu gadatirgos noteikti būs Olitas un Genādija rokdarbu stends un jaunie darinājumi.

Arī Aglonas novada tūrisma bukletā Olita Selicka piedāvā rokdarbu meistarklasi. Kopš 5. jūlija tā notiek Aglonā, Somersetas ielā 19. Meistares Olitas rokdarbu prasmes ir milzīgas, dažādu tehniku iemaņas var būt noderīgas arī citiem.

Atklāšanas brīdī Selicku ģimenei izturību un veiksmi tālākā biznesa attīstībā vēlēja Aglonas novada Uzņēmējdarbības atbalsta centra kolektīvs, kolēģi – amatnieki, Aglonas maizes muzejs, kaimiņi un draugi.

PREIĻU NOVADĀ

Komunālo rēķinu kavējumi joprojām aktuāla problēma

Komunālie parādi ir viena no aktuālākajām problēmām, kas skar gan dzīvokļa īpašniekus, gan namu apsaimniekotājus. Šī gada 1. jūlijā pašvaldības uzņēmumam SIA "Preiļu saimnieks" klientu parāda kopējā summa par komunālajiem pakalpojumiem bija gandrīz 333 000 latu, kas ir par 13% vairāk nekā 2011. gada 1. jūlijā, savukārt parāds par apkuri minētajā laikā posmā pieaudzis par 16%, informē SIA "Preiļu saimnieks" sabiedrisko attiecību speciāliste Inese Šņepste.

SIA "Preiļu saimnieks" valdes priekšsēdētājs Jānis Mūrnieks norāda, ka komunālo parādu problēma aktuāla ne tikai Preiļos. Pēdējos gados māsaimniecību maksātspēja ir samazinājusies, bet maksājumi ir kāpuši. Energoresursiem kļūstot dārgākiem, neizbēgami sadārdzinās arī viss pārējais. Lielākā daļa maksātāju ir godprātīgi un iespēju robežās cenšas norēķināties par komunālajiem pakalpojumiem. Daudzos gadījumos cilvēki ziemas mēnešos nesamaksā visu, un vasarā šo uzkrāto parāda summu mēģina samazināt, taču ne vienmēr tas izdodas līdz galam, un rudenī, kad sākas jauna apkures sezona, parāda atlikums saglabājas. Tiek prognozēts, ka parādu apjoms augs lēnāk, bet nav pamata domāt, ka tas ies mazumā. Uzņēmumam SIA "Preiļu saimnieks", lai nodrošinātu pakalpojumu nepārtrauktību, regulāri jānorēķinās ar līgumpartneriem, un nekontrolēta parādu

veidošanās var atstāt negatīvu iespaidu uz pakalpojumu sniegšanas kvalitāti.

PVN likmes samazināšana no 22% līdz 21% no šī gada 1. jūlija SIA "Preiļu saimnieks" klientiem komunālo maksājumu rēķinus būtiski neietekmēs, nedaudz mazāk būs jāmaksā par ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumiem un atkritumu apsaimniekošanu.

Katra situācija, kad klientam radušās grūtības ar norēķinu veikšanu, tiek izvērtēta atsevišķi un tiek meklēti atbilstošākie risinājumi. SIA "Preiļu saimnieks" gatavs plašākām sarunām, ja vien klients pats to vēlas. Ne pret vienu cilvēku, kurš atnāk uz SIA "Preiļu saimnieks" komunālo maksājumu norēķinu daļu un piedāvā vienoties par parādu nomaksas grafiku vai meklē citus risinājumus, netiek vērstas piedziņas. Griežoties uzņēmumā, ir iespēja noslēgt vienošanos par parāda atmaksas grafiku. Noslēdzot šādu vienošanos, SIA "Preiļu saimnieks" var sadalīt uzkrātā parāda un līgumsoda summu un samaksu pa daļām.

Nav pamata uzskatīt: jo vairāk parādnieku, jo lielāki komunālo maksājumu rēķini. Rēķinus maksājošie iedzīvotāji nemaksā par savu kaimiņu radītajiem parādiem. Atbilstoši sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikas noteikumiem, siltumenerģijas tarīfos nedrīkst iekļaut uzkrājumus no šaubīgiem debitoru parādiem. Neatgūstamie parādi tiek iekļauti uzņēmuma faktiskajās izmaksās un palielina uzņēmuma zaudējumus vai samazina peļņu, ja tāda ir.

Pirmais novada sakoptības konkurss

● Zigrīdas un Valda (attēlā kopā ar mammu Teklu Volonti) Volontu īpašums «Pūces» Preiļu pagasta teritorijā pašā pilsētas nomalē no garāmgājēju un braucēju acīm paslēpies aiz žoga. Veiksmīgo teritorijas plānojumu, košās un gaumīgi veidotās puķu dobes konkursa komisija novērtēja ar pirmo vietu kategorijā «Ģimenes mājas pilsētu un ciematu teritorijā».

14. jūlija vakarā ar dalībnieku un laureātu apbalvošanu noslēdzās konkurss "Sakoptākais īpašums Preiļu novadā 2012. gadā". Šis bija pirmais visu novadu aptverošs sakoptības konkurss, informē Preiļu novada domes lietvedības pārzinis Jānis Vaivods.

Konkursu aprīļa beigās izsludināja Preiļu novada dome, lai noskaidrotu novada sakoptākos īpašumus un veicinātu arī citu saimnieku ieinteresētību sev piederošo teritoriju sakopšanā. Dalībai konkursā kopumā tika pieteikti 21 īpašums (viens Preiļos, seši Preiļu pagastā, divi Aizkalnes pagastā, pieci Pelēču pagastā un septiņi Saunas pagastā). Saskaņā ar konkursa nolikumu, īpašumi tika sadalīti noteiktajās kategorijās. Grupai "Ģimenes mājas pilsētu un ciematu teritorijā" atbilda seši īpašumi, grupai "Viensēta pagasta teritorijā" — 12 īpašumi, bet grupai "Valsts un pašvaldības iestādes" — trīs īpašumi.

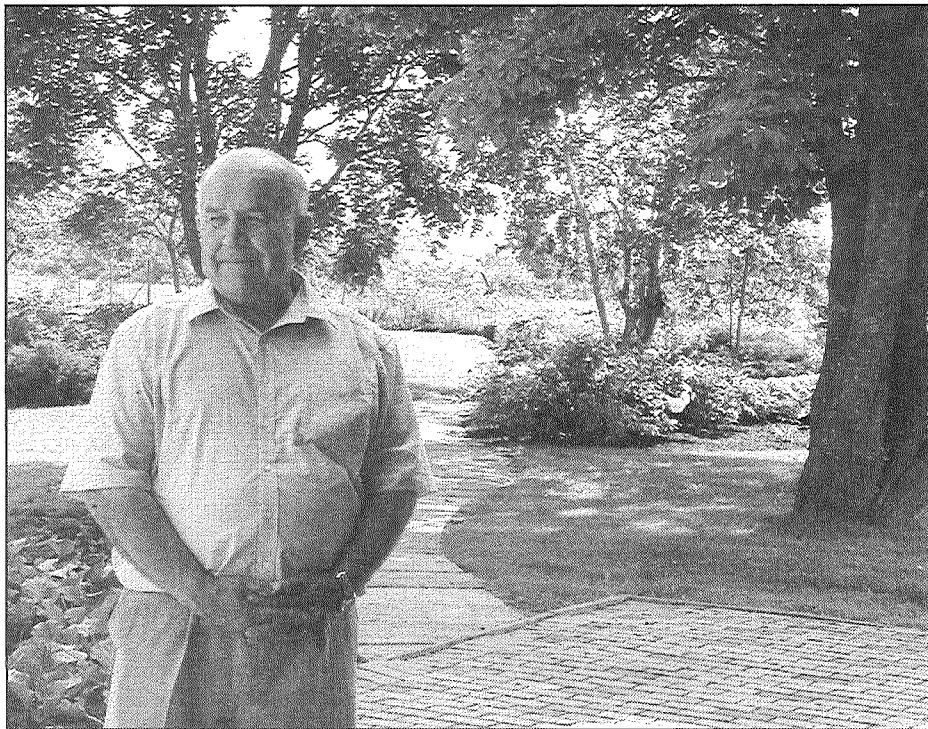
Laikā noteiktu laureātus, konkursa žūrijas komisija (Preiļu novada domes nekustamo īpašumu daļas vadītāja Vita Patmalniece, izpilddirektora vietnieks, domes deputāts Juris Kovaļevskis, domes deputāti Vitālijs Plivda un Jānis Bogdanovs, SIA "Preiļu saimnieks" Komunālās no daļas vadītāja Zenta Igoļniece, novada domes attīstības daļas vadītājs Zigmārs Ertis un lietvedības pārzinis Jānis Vaivods) no 3. līdz 5. jūlijam apmeklēja visus pieteiktos īpašumus. Komisijai šis bija pozi-

tīviem iespajdiem bagātas dienas, jo katrs konkurssam pieteiktais īpašums bija unikāls, bet to saimnieku darba spars, apņēmība un mērķtiecība ir apbrīna vērtā.

Vietu sadalījums tika noteikts pēc katra žūrijas komisijas locekļa vidējā vērtējuma. Konkursa noslēguma pasākumā Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs katras nominācijas pirmo trīs vietu ieguvējiem pasniedza novada domes diplomus un naudas balvas, bet pārējie konkursa dalībnieki saņēma novada domes pateicības.

Grupā "Ģimenes mājas pilsētu un ciematu teritorijā" pateicību par dalību konkursā saņēma Valērijs Poplavskis ("Tuvinieki", Pelēču pag.), Ilona Makejeva (Bērzu iela 11, Liči, Preiļu pag.) un Silvija Putāne ("Priedaines", Pelēču pag.). Šajā grupā 3. vieta Silvijai un Jāzepam Bogotiem (Mehānizatoru iela 6, Prikuļi, Saunas pag.), 2. vieta Elizabetei un Aivarā Vilcāņiem (Čakstes iela 1, Preiļi), 1. vieta Zigrīdai un Valdim Volontiem ("Pūces", Preiļu pagasts).

Grupā "Viensēta pagasta teritorijā" novada domes pateicības saņēma: Inga Mūrniece ("Akmeņmūrnieki", Preiļu pag.), Tatjana Akmane ("Akmaņi", Litāvieki, Preiļu pag.), Valentīna un Leon-tijs Kurmeļovi ("Velves", Nīdermūiža, Pelēču pag.), Ainis Noviks ("Mirdzošais Gliemežvāks", Preiļu pag.), Viktors Ratnieks ("Korns", Pelečanka, Aizkalnes pag.), Silvija Romanovska ("Papardes", Lielie Anspoki, Saunas pag.), Sarmīte un Valērijs Kļavinski ("Palmas", Lakauskī,

● «Avotu Ozoli» — Annai un Albertam (attēlā) Bukiem piederošais īpašums, pēc žūrijas vērtējuma, pārsteidzis ar lielajiem plašumiem un grandiozo saimnieku un viņu ģimenes locekļu ieguldīto darbu teritorijas labiekārtošanā. Īpašumam piešķirta pirmā vieta kategorijā «Viensēta pagasta teritorijā».

● Kategorijā «Pašvaldības un valsts iestādes» pirmā vieta Pelēču pamatskolai (direktore Anna Karčevska — no labās), kur pagalmā zied viskrāšņākās rozes, bet aiz skolas ēkas perfekti iekārtots sakņu dārzs.

Saunas pag.), Līga un Normunds Skuteļi ("Santa", Lielie Anspoki, Saunas pag.) un Lidija Jurkjāne ("Ainas", Pelečanka, Aizkalnes pag.). Šajā grupā 3. vieta Irenai Koledai ("Olnīca", Pelēču pag.), 2. vieta Zinaīdai Adamovičai ("Dzirnavas", Betiški, Saunas pag.), bet 1. vieta Annai un Albertam Bukiem ("Avotu Ozoli" Preiļu pag.).

Grupā "Pašvaldības un valsts iestā-

des" 3. vieta — Salas pamatskolai (direktore Valentīna Liniņa), 2. vieta - Priekuļu pamatskolai (direktore Ruta Rožāne), 1. vieta — Pelēču pamatskolai (direktore Anna Karčevska).

Novada domes priekšsēdētājs A. Adamovičs izteica cerību, ka nākošajā gadā sakoptu īpašumu novadā būs vēl vairāk un konkursa dalībnieku skaits kļūs vēl kuplāks.

Nākamās Preiļu novada svētkus svinēs jubilejas zīmē

Sākums 1. lappusē.

Pārsvārā mani bijusi aizrautība, ticība un pakļaušanās labvēlīgo apstākļu straumei. Esmu tai atdevies, un tā nav mani vilusi. Protams, daudzreiz vajadzējis pieņemt izšķirošo lēmumu, saņemties un doties turp, kur jā-

pakļaujas tikai uz paša spēkiem. Esmu to paveicis godam. Taču pārsvārā mani mājāja nevis grība, bet ticība labo dvēseļu straumei, kurā es iekļuvi kopš pirmajiem soļiem un kura mani nesa.»

«Tas ir gaiss. Tikai pēc tā vēl pazīstu dzimto pusi. ... Pietiek izkāpt no mašīnas, pāiet pāris

soļu tālāk no lielceļa, pievērt acis, ieelpot dažus malkus, lai sajustu dzimteni un bērību. ... Un grības pat derēt ar kādu, lai aizved mani aizsietām acīm uz vienu, otru un trešo Latvijas malu un pēc tam pajautā, kur bija tava dzimtene. Es nekļūdīgi kā suns noteikšu savas zemes, plāvu,

mežu un mākoņu smaržu un atbildešu uzreiz: — Te tā ir! — un raušu apseju no acīm. ... Un, ja tik tiešām nav dūmu bez uguns, tad visām mūsu dzīves liesmām un dūmošanām pirmās dzirksteles jāmeklē tur tālumā, aiz trejdeņiem kalniem, kur

basām kājām staigā bērība.» Tā «Otrās tūres» apmeklētājus uzrunā mākslinieks, kurš atzīst, ka tikšanās ar dzimti novada ļaudīm viņam ikreiz ir emocionāls un pacilājošs brīdis, kas dāvā enerģiju, spēku un veselību.

Lappusi sagatavoja L. Kirillova

Zemkopības ministrija izsludina pieteikšanos zālāju apsekošanai

Zemkopības ministrija izsludina pieteikšanos zālāju apsekošanai, ar mērķi noteikt jaunus bioloģiski vērtīgus zālājus, par kuriem potenciāli varētu saņemt atbalstu Latvijas Lauku attīstības programmas 2014.-2020. gadam pasākuma "Agrovīdēs maksājumi" apakšpasākumā "Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos".

Par bioloģiski vērtīgiem zālājiem (BVZ) sauc zālājus (gan pļavas, gan ganības), kuri veidojušies sen neartās platībās (vismaz 20 gadus), kas ir neielaboti, nemēsoti un daudzu gadu gaitā cilvēka apsaimniekotu un uzturēti, tādējādi izveidojušies par sarežģītām ekosistēmām ar lielu bioloģisko daudzveidību. Pazīt bioloģiski vērtīgu zālāju var pēc lielā augu sugu skaita, kā arī pēc zālāja sastopamām augu un putnu sugām. Dabiskos zālajos parasti nav izteikti dominējošu sugu. Tajos ir liela sugu dažādība, tajā skaitā daudz dažādu graudzāļu sugu. Raksturīga ir labi izveidota velēna, ko veido galvenokārt blīvs graudzāļu sakņu pinums. Turpretī kultivē-

tos zālajos izteikti dominē 1-3 sugas (sētās graudzāles), citu sugu daudzums ir niecīgs, kā arī velēna ir skraja un nesaslēgta.

Latvijā par bioloģiski vērtīgu zālāju indikatorsugām speciālisti atzinuši 55 augu sugas (piemēram, saulpurene, gaiļbiksīte, dzegužpirkstīte, mazais mārsils, purva dedestiņa, smaržīgā naktsvijole, zilganais grīslis). Taču par zālāja vērtību var spriest ne tikai pēc augiem – daudzas pļavas un ganības ir bioloģiski vērtīgas, jo ir nozīmīgas putnu ligzdošanas (griezes, ķikuti) vietas.

Ja jums šķiet, ka īpašumā varētu būt šāds bioloģiski vērtīgs zālājs, sūtiet pieteikuma anketu uz Zemkopības ministriju.

Apsekojumu Zemkopības ministrijas uzdevumā 2013. gada vasaras sezonā veiks Dabas aizsardzības pārvalde. Apsekojuma rezultāti tiks apkopoti un publicēti Zemkopības ministrijas mājas lapā ne ātrāk kā pēc 2013. gada 1. novembra. Informāciju par lauku bloku kartēs iezīmētajiem bioloģiski vērtīgajiem zālājiem varēs iegūt no 2014. gada 2. aprīļa Lauku atbalsta dienesta Reģionālajās lauksaimniecības pārvaldēs vai elektroniskajā pieteikšanās sistēmā (EPS).

Pieteikšanās kārtība:

- ✓ Pieteikumus pieņems līdz 2013. gada 1. maijam (pasta zīmogs).
- ✓ Jāaizpilda pieteikuma anketa, kuru var saņemt Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra rajonu filiālēs vai pie pagastu lauku konsultantiem vai Lauku atbalsta dienestā vai Dabas aizsardzības pārvaldē. To iespējams iegūt arī Zemkopības ministrijas mājas lapā sadaļā *Lauku at-*

tīstība/Jaunu bioloģiski vērtīgu zālāju noteikšana.

✓ Aizpildītai pieteikuma anketai jāpievieno Lauku atbalsta dienesta izsniegtās lauku bloku kartes kopija vai zemes robežu plāna kopija ar atzīmētu apsekojamo platību.

✓ Pieteikums jānosūta uz Zemkopības ministriju ar atzīmi "BVZ noteikšana" (Republikas laukums 2, Rīga, LV – 1981).

VAAD precizēs personu skaitu, kas nodarbojas ar integrēto augu aizsardzību un audzēšanu

Valdība apstiprināja Zemkopības ministrijas (ZM) izstrādātos grozījumus Ministru kabineta 2009. gada 17. jūnija noteikumos nr. 573 "Kārtība, kādā administrē Eiropas Lauksaimniecības garantiju fondu, Eiropas lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Zivsaimniecības fondu, kā arī atbalstu valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauksaimniecībai, lauku un zivsaimniecības attīstībai".

Grozījumi noteic precizēt to personu skaitu, kas veic nepieciešamo datu apkopošanu atbalsta maksājumu pamatojumam integrētajā augu aizsardzībā un audzēšanā, un to veiks Valsts augu aizsardzības dienests (VAAD).

Ši uzdevuma ietvaros paredzēts arī, ka VAAD veiks augšņu agroķīmiskā sastāva monitoringu Latvijā, iegūstot datus, kas nepieciešami atbalsta maksājuma pamatojuma sagatavošanai integrētajā augu aiz-

sardzībā un audzēšanā, jo VAAD veic valsts kontroli un uzraudzību augu aizsardzības līdzekļu, mēslošanas līdzekļu, augu un augu produktu, augu šķirņu, sēkļu un stādāmo materiālu aprīti. Turklāt VAAD arī iegūst un apkopo informāciju par lauksaimniecībā izmantojamās zemes auglības līmeni un tā pārmaiņām un uztur augšņu agroķīmiskās izpētes ģeogrāfiskās informācijas sistēmas datu bāzi par reprezentatīvu saimniecību izlases kopu.

Integrētā augu aizsardzība lauksaimniecībā ir pamatota kaitīgo organismu kontrole, kur īpaša uzmanība ir pievērsta kultūraugiem atbilstošiem agrotehniskajiem pasākumiem (netiešā augu aizsardzība) un augu aizsardzības līdzekļu lietošanai, pamatojoties uz lauka apsekojumu datiem, kaitīgo organismu attīstības prognozēm un kaitīgo organismu kritiskajiem sliekšņiem. Kaitīgo organismu profilakse un/vai ierobežošana jāpanāk vai jāveicina ar dažādiem paņēmieniem, tostarp — ar augu maiņu, sabalansētu mēslošanu, kalķošanu u.tml.

Noteiktas pārbaudes augu aizsardzības līdzekļu izsmidzināšanas iekārtām

Zemkopības ministrija (ZM) izstrādājusi noteikumus "Noteikumi par augu aizsardzības līdzekļu lietošanas iekārtām, ko 10. jūlijā apstiprināja Ministru kabinets.

"Noteikumi par augu aizsardzības līdzekļu lietošanas iekārtām" nepieciešami, lai radītu tiesisko pamatu augu aizsardzības līdzekļu lietošanas iekārtu pārbaudes sistēmas izveidošanai. Šie noteikumi neattiecas uz rokas lietošanas iekārtām un smidzinātājiem, kas pārnēsājami uz muguras.

Jaunais regulējums nosaka kārtību, kādā tiks veikta augu aizsardzības līdzekļu lietošanas iekārtu pārbaude un tās termiņu, sertifikāta izsniegšanas kārtību gan pārbaudes veicējiem, gan pārbaudītajām iekārtām, prasības pārbaudāmajām iekārtām, kā arī citā Eiropas Savienības dalībvalstī izsniegta sertifikāta atzīšanas kārtību.

Iekārtu valdītājam būs jānodrošina, ka līdz 2016. gada 26. novembrim visas iekārtas vismaz vienu reizi ir pārbaudītas. Lietotu iekārtu pārbaudēm piemēros šādus pārbaudžu starplaikus:

- ✓ 2013. un 2015. gadā pirmoreiz pārbaudāmo iekārtu pirmajai un otrajai pārbaudei – pieci gadi, turpmākajām pārbaudēm – trīs gadi;
- ✓ 2014. un 2016. gadā pirmoreiz pārbaudāmo iekārtu pirmajai pārbaudei – pieci gadi, otrajai pārbaudei – četri gadi, turpmākajām pārbaudēm – trīs gadi;
- ✓ pēc 2016. gada pirmoreiz pārbaudāmām iekārtām – trīs gadi.

Jaunas iekārtas, kas ražotas pārbaudes pieteikšanas gadā un ko apliecina ražotāja izsniegts dokuments, pirmajai pārbaudes reizei piemēro piecu gadu pārbaudžu starplaiku neatkarīgi no pārbaudes veikšanas gada.

Noteikumi paredz pārbaudžu veicēju sertifikāciju sākt no 2012. gada rudens, bet pārbaudes — no 2013. gada 1. janvāra.

Kā cīnīties ar ūdenszūrkas uzbrukumiem?

Ūdenszūrkas par dzīvesvietu parasti izvēlas vietas saldūdens ūdenskrātuvju tuvumā vai citās mitrākās vietās un ir iespējama to masveida savairošanās, informē Valsts augu aizsardzības dienesta speciāliste Inta Jakobija. Ir gadījumi, kad tās ieviešas arī tālāk no ūdenskrātuvēm, vietās, kur tām ir pieejama nepieciešamā barības bāze – dārzu, rušīnāmu augu platībās, augļu dārzos u.c. Mitinās augsnes virskārtā apmēram 10-15 cm dziļumā, eju sistēmā izveido dobumus, kur veido pārtikas krājumus ziemai.

Ūdenszūrkas ir aktīvas visu gadu, pārtiek galvenokārt no augu valsts izcelsmes barības. Tām garšo ūdensaugi, graudzāles, kartupeļi un dārzu sulīgās apakšzemes daļas. Tās apgrauž koku saknes un mizu, tādēļ tiek uzskatītas par nozīmīgiem augļu dārzu kaitēkļiem. Var nodarīt nopietnu kaitējumu arī citu piemīnēto kultūraugu platībās, ne tikai

tos ēdot, bet arī izalojot augsnes virskārtu un izcilājot iesēto vai iestādīto. Ūdenszūrkas barībā izmanto arī kukaiņus, gliemežus un pat nelielas zivis.

Ūdenszūrkas visbiežāk neveido tādus augsnes uzbērumus kā kurmjū, bet, ejot uz savu mērķi, augsnes virskārtā izveido vagas. Ja šādu jaunizveidoto vagu ievērojāt no rīta, tad pašu vainiņu dienas laikā šajā vagā droši vien nesastapsiet, jo ūdenszūrkas

aktivizējas naktīs.

Izmantojot šo vagu, varat nonākt pie tās sākumpunkta un atklāt ieeju uz dziļāko alu sistēmu. Ļoti iespējams, ka nākošajā naktī ūdenszūrkas tieši caur šo alu atkal dosies savās nakts gaitās. Tātad, šis punkts ir laba vieta slazda novietošanai.

Ja dienu no dienas izjauksiet zūrkas izveidoto vagu, aizbērsiet un noblīvēsiet ieeju alu sistēmā, ir cerība, ka tādējādi reiz tā

izvēlēsies doties jūsu dārzam pretējā virzienā. Tomēr, nav garantijas, ka kādreiz tā neatgriezīsies atpakaļ.

Ierobežošanas galvenie noteikumi – sistemātiskums, pacietība un dažādu ierobežošanas pasākumu kompleks. Nav tādu līdzekļu, kas pilnībā un uzreiz atbrīvotu dārzus no ūdenszūrkām. Ierobežošana līdzīga kā kurmjiem.

Iespējamie ierobežošanas pasākumi:

✓ augsnes virskārtas apvēršana rudenī, irdināšana veģetācijas periodā, virskārtā redzamo augsnes uzbērumu izjaukšana, nezaļu ierobežošana, ražas atlieku savākšana;

✓ ūdenszūrkas mitināšanās vietās neierīkot augļu dārzus un neaudzēt apdraudētos kultūraugus;

✓ nevajadzīga mitruma uzkrāšanās vietu likvidēšana, kur tas

iespējams;

✓ šķēršļu izvietošana augsne apmēram aramkārtas dziļumā, piemēram, ap siltumnīcu;

✓ slazdu izlikšana — labākās ēsmas ir kartupeļi, burkāns, kalmes;

✓ atbaidīšanas ierīču izmantošana;

✓ ķīmiska ierobežošana.

Latvijā ūdenszūrkas un kurmju ierobežošanai zālajos, zālienos, lauksaimniecības un dekoratīvo kultūraugu platībās ir reģistrēts viens augu aizsardzības līdzeklis – rodenticīds *Polytanol*. Šis līdzeklis paredzēts tikai profesionālai lietošanai, tas nozīmē, ka to var iegādāties un lietot personas, kam Valsts augu aizsardzības dienests izsniedzis apliecību par augu aizsardzības zināšanu minimuma apguvi. *Polytanol* lietošanai nepieciešama speciāla ierīce preparāta ievietošanai alās vai ejas atverē.

Eksāmeni aiz muguras, priekšā izvēle

Preiļu, Vārkavas un Aglonas novadā

Šogad centralizēto valsts valodas eksāmenu pamatskolā kārtoja Preiļu 2. vidusskolas, Preiļu novada vakara (maiņu) un neklātienē vidusskolas un Aglonas novada Rīgas un visas Latvijas Metropolita Grāveru pamatskolas audzēkņi, informē Preiļu novada izglītības pārvaldes (IP) skolu speciāliste **Dzintra Šmukste**.

Preiļu 2. vidusskolas 9. klases skolniece Natālija Kirilova kopvērtējumā uzrādīja ļoti labas zināšanas valodā, izpildot 95% no iespējamajiem 100. Šīs skolas audzēkņis Vladimirs Pučko arī sasniedzis cienījamu rezultātu valsts valodas zināšanās, iegūti 92%.

Nopietnu mācību cēlienu aizvadījuši 12. klašu audzēkņi. Neskatoties uz to, ka valstī 99 skolēni tā arī neieguva centralizēto eksāmenu rezultātu — sertifikātu (divi — latviešu valodā, divi — vēsturē un 95 — matemātikā), starp minēto novadu audzēkņiem tādu nebija.

Kā veicies Aglonas, Preiļu un Vārkavas novadu skolu absolventiem?

Īpaši atzīmējami ir teicamnieki, kuri izvēlētajos centralizētajos eksāmenos visos priekšmetos ieguva augstāko vērtējumu. Tie ir Preiļu Valsts ģimnāzijas audzēkņi: Kristaps Znotiņš — latviešu valodā, matemātikā, fizikā un angļu valodā; Raivis Pastars — latviešu valodā, matemātikā, angļu valodā un ķīmijā, kā arī Aglonas vidusskolas audzēkņis Jānis Raķeckis — latviešu valodā, angļu valodā, fizikā un matemātikā. Izcili rezultāti!

Daudzi skolēni ieguva A līmeņa sertifikātu un apliecināja savas spējas atsevišķos mācību priekšmetos.

Preiļu Valsts ģimnāzija:

✓ krievu valodā — Edgars Daņilovs, Natālija Stoļarova, Vanda Sondore (arī latviešu valodā), Artjoms Soboļevs, Andris Babičs;

✓ angļu valodā — Ilze Jakovļeva, Andris Barķevičs, Inga Zalāne, Raivis Pastars, Matīss Babris (arī matemātikā);

✓ latviešu valodā — Sintija Brice, Gunārs Kunakovs (arī matemātikā), Agnese Klindžāne, Anna Kivleniece (arī matemātikā), Kristiāna Kivleniece (arī matemātikā), Diāna Karpušenko (arī matemātikā), Gunta Vucāne, Sintija Plivda (arī matemātikā);

✓ matemātikā — Aivita Vintiša, Laine Ivanāne, Jānis Saulītis, Gints Gribusts, Sin-

tija Logina, Jānis Pastars (arī fizikā), Jānis Dolģis.

Preiļu 2. vidusskolā:

✓ matemātikā — Jekaterina Bogdanova (arī krievu valodā);

✓ angļu valodā — Toms Kunakovs; Irina Petrova, Vjačeslavs Mazajevs, Kristīne Stepanova, Jekaterina Grigorjeva, Pāvels Piskunovs.

Vārkavas vidusskolā:

✓ matemātikā — Laura Lazdāne, Gita Sparāne;

✓ latviešu valodā — Ilze Brakovska.

Aglonas vidusskolā:

✓ krievu valodā — Anastasija Baranova, Jūlija Skripka.

Aglonas internātvīdusskolā:

✓ matemātikā — Ojārs Breidaks; ✓ krievu valodā — Natālija Mickeviča, Žaneta Nikiforova.

Riebiņu novadā

Aizvadītajā gadā Riebiņu vidusskolu absolvēja 25 izglītojamie, tajā skaitā 18 dienas skolā, trīs vakarskolā un četri neklātienē, informē Riebiņu vidusskolas direktore **Ineta Anspoka**.

Vakarskolas un neklātienē programma skolā darbojās pirmo gadu. Tika ieguldīts nozīmīgs kolektīva darbs, lai izstrādātu skolēnu un skolotāju optimālāko sadarbības modeli. Gandarījums par to, ka visi audzēkņi sekmīgi nokārtoja eksāmenus, neskatoties uz to, ka ir ģimenes cilvēki, strādā tepat Latvijā vai ārzemēs. Stabils zināšanas uzrādīja šo programmu audzēkņi Nikolajs Bulovs, Aļona Vaivode, Ēriks Latkovskis.

Kopumā eksāmenos labus rezultātus novadā sasniedza Sigita Rušeniece, Vija Struka, Jānis Čižiks, Katerina Kozireva, Agnija Znotiņa, Deniss Kirilovs, Olga Piskunova. Katerina Kozireva izcīnīja Vitolu fonda stipendiju studijām augstskolā. Vitolu fonda stipendijas ir no 100 līdz 200 latiem mēnesī, tās tiek maksātas no septembra līdz jūnijam.

Direktore teic atzinīgus vārdus latviešu valodas skolotājai Žannai Ļebedevičai, kurai tas bija pirmais darba gads skolā. Paldies arī krievu valodas skolotājai Innai Kabarei, vācu valodas skolotājai Natālijai Smukšai, kā arī matemātikas skolotājai Marijai Tarasovai. Direktore saka paldies par sadarbību apvienoto eksāmenu — krievu valodā, fizikā, Latvijas un pasaules vēsturē — kārtošanas norisē Preiļu Valsts

ģimnāzijas administrācijai.

Matemātikas eksāmenā saņemts viens A līmenis, pieci — B un 19 C līmeņi. Latviešu valodā: viens A līmenis, seši — B, pa astoņi C un D līmeņi, kā arī divos gadījumos E līmenis.

Angļu valodas eksāmenu kārtoja 23 audzēkņi, saņemti divi B līmeņi, pieci — C līmeņi, 10 D līmeņi, četri — E un viens — F līmenis.

Vācu valodu kārtoja viens audzēkņis, novērtējums C līmenis, savukārt krievu valodu kārtoja divi audzēkņi, no kuriem viens saņēma A, otrs C līmeņa vērtējumu.

Latvijas un pasaules vēsturē četru audzēkņu zināšanas divos gadījumos novērtētas ar C, divos — ar D līmeni, bet divi fizikas eksāmenu kārtojušie uzrādījuši D līmeņa zināšanas.

Līvānu novadā

Līvānu novadā centralizētos eksāmenus kārtoja 107 vidusskolas beidzēji, informē Līvānu novada IP vispārīglostošo skolu speciāliste **Ilga Peiseniece**.

Zināšanu augstāko vērtējumu A līmeni ir ieguvuši 14 novada skolēni. **Līvānu 1. vidusskolā:** latviešu valodā — Māriete Skrimble, Santa Patmalniece (skolotāja S.Kivleniece), Aiga Sipola (sk. R.Kurloviča), Jolanta Gutāne (sk. M.Dz.Skudre); angļu valodā — Oskars Artemjevs, Matīss Orlovs, Jānis Edgars Zusāns (sk. A.Reitere), Anna Zeile (sk. E.Rubīne); matemātikā — Jolanta Gutāne, **Daniels Skrūzmanis** (sk. E.Sarnoviča); krievu valodā Irina Šahova (sk. A.Kurciša), Jevgeņija Kožoha (sk.T.Poļakova).

Rudzātu vidusskolā: matemātikā — Jānis Bruģis un Laura Kivleniece (sk. V.Sprīģe).

Novadā kopumā zemāko zināšanu vērtējumu — F līmeni saņēma 4 absolventi. Bez obligātajiem centralizētajiem eksāmeņiem latviešu valodā, matemātikā un svešvalodā novada vidusskolu beidzēji bija izvēlējušies arī centralizētos eksāmenus bioloģijā, fizikā, ķīmijā, Latvijas un pasaules vēsturē. Svešvalodu izvēlē pamatā bija angļu valoda, to kārtoja 89 skolēni, krievu valodu 27 un vācu valodu 2 skolēni.

Valsts izglītības satura centrs apkopojis datus par iegūtajiem līmeņiem centralizētajos eksāmenos un tiek secināts, ka eksāmenu rezultātos dominē C un D līmeņi. Šajā gadā pirmo reizi ir paredzēts, ja skolēna vērtējums centralizētajā eksāmenā ir

mazāks par 5%, tad sertifikāts par šo eksāmenu netiek izsniegts. Līvānu novada absolventi visi ir pārvarējuši šo 5% barjeru un saņēmuši sertifikātus.

Līvānu novada vidusskolu absolventu saņemtajos sertifikātos A līmenis ir 4,02%, B — 22,99%, C — 31,03%, D — 25,57%, E — 14,37%, F — 2,01%, faktiski sertifikātos 58,04% vērtējumu ir A, B un C līmenis.

Obligātajos centralizētajos eksāmenos Līvānu novada absolventu rezultāti ir sekojoši:

matemātikā — A līmenis — 3,81% (valstī 6,30%), B līmenis — 14,29% (17,31%), C līmenis — 31,43% (25,52%), D līmenis — 29,52% (26,42%), E līmenis — 17,14% (18,13%), zemākais F līmenis — 3,81% (6,32%);

latviešu valodā — A līmenis — 3,74% (valstī 5,44%), B līmenis — 28,97% (valstī 19,57%), C līmenis — 32,71% (valstī 27,98%), D līmenis — 21,5% (valstī 29,57%), E līmenis — 12,14% (valstī 16,06%), F līmenis — 0,93% (valstī 1,38%);

angļu valodā — A līmenis — 4,49% (valstī 7,16%), B līmenis — 16,85% (valstī 18,53%), C līmenis — 26,97% (valstī 25,75%), D līmenis — 30,34% (valstī 25,33%), E līmenis — 19,1% (valstī 19,3%), F līmenis — 2,25% (valstī 3,94%);

krievu valodā — A līmenis — 7,41% (valstī 12,99%), B līmenis — 48,15% (valstī 38,04%), C līmenis — 29,63% (valstī 29,00%), D līmenis — 14,81% (valstī 14,6%).

Labākos rezultātus centralizētajos eksāmenos šogad guvuši: Līvānu 1. vidusskolas absolventi, A, B, C līmeņa vērtējumu krievu valodā ir saņēmuši 86,7%, latviešu valodā — 86,1%, angļu valodā — 66,1%; Līvānu novada vakara (maiņu) vidusskolas absolventi A, B, C līmeņa vērtējumu krievu valodā ir saņēmuši 81,8%; Rudzātu vidusskolas absolventi A, B, C līmeņa vērtējumu matemātikā ir saņēmuši 63,6%.

Mazākumtautību izglītības programmā latviešu valodas centralizētā eksāmena sertifikātus saņēma 18 Līvānu 2. vidusskolas 9. klases beidzēji, no tiem Annas Bogdanovas un Viktorijas Lazdānes valsts valodas prasmes novērtētas ar augstākā līmeņa 2. pakāpi, bet Oksanas Kalinovas un Juliannas Bogdanovas ar augstākā līmeņa 1. pakāpi.

Eksāmenu rezultātus izvērtēs gan skolu kolektīvi, gan pedagogi mācību priekšmetu metodiskajās apvienībās, lai jaunajā mācību gadā darbu varētu veikt vēl produktīvāk un veiksmīgāk.

Līvāniešu un norvēģu ģimenes – vasaras nometnē Mārcienas muižā

Nometni „Ferie For alle”, kas no 1.-8. jūlijam norisinājās Madonas novada Mārcienas muižā, organizēja Norvēģijas Sarkanais Krusts sadarbībā ar Līvānu novada domi. Starp Līvānu novada pašvaldību un Norvēģijas Sarkanā Krusta sadarbība veidojusies jau vairāku gadu garumā, informē nometnes „Ferie For alle” vadītāja **Valentīna Poikāne**.

Norvēģijas Sarkanā Krusta pārstāvis Sveins Arne Hansens (Svein Arne Hansen) stāsta: „Mana sadarbība ar Līvāniem sākās pirms četriem gadiem, jo Sarkanajam Krustam ir palīdzības programma 10 gadu garumā, šis gads ir Latvijā.”

Līdzīgas atpūtas nometnes iepriekšējos gados tika rīkotas Norvēģijā, bet šogad pirmo reizi šāda nometne tiek rīkota Latvijā. Norvēģijas Sarkanā Krusta pārstāvis stāsta, ka pasākuma galvenais mērķis ir dot iespēju atpūsties vasaras nometnē tām ģimenēm, kurām pašām nav tādas iespējas finansālās situācijas vai citu apstākļu dēļ: „Visi domā, ka Norvēģija ir bagāta valsts, bet mums arī ir nabadzīgas ģimenes, kurām nav naudas, lai dotos uz nometnēm. Tādēļ mēs šādas nometnes rīkojam jau vairākus gadus, bet šis ir pirmais gads un pirmā reize, kad mēs esam Latvijā apvienojuši norvēģu ģimenes un latviešu ģimenes.”

Nometnes atklāšanas dienā dalībnieki varēja iepazīties Latvijas vidē un kultūrā, piedaloties latviešu rotaļās kopā ar vietējo folkloras grupu „Vērtumnieki”. Iepretī muižai tika uzvilkti nometnes karogs, kas bija speciāli izgatavots. At-

klāšanās piedalījās un sveica Līvānu novada domes deputāte Valija Ruisa un sabiedrisko attiecību speciāliste Ginta Kraukle, kā arī filmēja Vidusdaugavas televīzija.

Nometnes dalībnieks Espans no Norvēģijas skaidro: „Mana ģimene tika uzaicināta braukt uz šo nometni, un es braucu līdz. Man jāpieskata jaunākie bērni, jo es esmu vecākais dēls astoņu cilvēku ģimenē.”

Puisis nometnes noslēgumā atzina, ka Latvijā viņš ir pirmo reizi: „Es vēl neko daudz Latvijā neesmu redzējis, bet šī ir jauka valsts. Šeit ir ļoti daudz zaļuma, labs gaiss un skaistas ēkas. Man te patīk. Vēlos atbraukt arī nākamgad.” Nometnes noslēgumā piedalījās Līvānu novada domes priekšsēdētāja vietniece Aija Usāne, muzicēja dalībnieku ģimenes un vokālais ansamblis „Spurgaliņas”.

Norvēģijas Sarkanais Krusts jau agrāk ir palīdzējis Līvānu novada ģimenēm, dāvinot bērniem ar īpašām vajadzībām palīgierīces un citas nepieciešamas lietas. Organizācija ir arī šīs nometnes galvenais finansētājs – tā sedz dalībnieku uzturēšanās un ēdināšanas izmaksas. Savukārt dalībnieku apdrošināšanas izmaksas pret nelaimētiem gadījumiem, ekskursijas pa Latviju un nokļūšanu uz apskates vietām nodrošina Līvānu novada dome. Nometni sponsorē sociāli politiskā novada attīstības biedrība „Līvāni”, vairāki Līvānu novada uzņēmēji: SIA „Z-LIGHT”, SIA „Rudzats”, SIA „Līvānu kūdras fabrika”, SIA „RNS-D”, SIA „Daugulis un Partneri”, SIA „Aldaris”. Paldies norvēģu draugiem par Līvānu bērnu un jauniešu centram uzdevinātajām 30 glābšanas vestēm, kuras varēs izmantot dalībnieki, organizējot nākamās nometnes. Pal-

● Nometnes dalībnieku kopbilde.

dies par uzticību un lielisku atbalstu Aijai Pumpurei — Rudzātu speciālās internātpamatskolas skolotājai, risinot nometnes organizatoriskos jautājumus.

Vasaras nometne deva iespēju atpūsties ap-

tveni 80 cilvēkiem no Līvāniem un Norvēģijas. Dalībnieki nometnes laikā sadraudzējās un kļuva saliedēti kā viena liela ģimene. Organizatoriem nometne bija liels izaicinājums, dalībniekiem — sapņu piepildījums.

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

Sirsniņai vajadzīgs magnijs

Pieauguša cilvēka organismā ir tikai ap 25 gramiem magnija, taču šīs minerālvielas loma mūsu dzīvības procesos ir tik liela, ka ir vērts pievērst tai uzmanību.

Kāda loma mūsu veselībā ir magnijam?

Magnijs darbojas vairāk nekā 325 fermentu sistēmās. Tas piedalās enerģijas ražošanā, vielmaiņā, novērš spazmas un sašaurina asinsvadus, stimulē zarnu un nervu sistēmas darbību, B grupas vitamīnu uzsūkšanos, palīdz noturēt skābju līdzsvaru organismā. Magnijs novērš muskuļu krampjus, mazina sirds aritmiju, bezspēku, vielmaiņas traucējumus, depresiju, kompensē kalcija un kālija deficītu, kā arī veicina atjaunošanās procesus pēc fiziskajām slodzēm.

Kas liecina, ka magnija ir par maz?

Ja magnija organismā trūkst, nereti pirmā pazīme ir enerģijas trūkums. Par magnija deficītu liecina nervozitāte, viegla aizkaitināmība, bezmiegs, roku un kāju trīcēšana. Var būt muskuļu spazmas un krampji, sirds pārsitiens, neritmiska sirdsdarbība, slikta dūša, vēdersāpes, galvassāpes un reiboni.

Ja mūsu ikdienā ir daudz stresa situāciju un nerviem

ilgstoši jāiztur liela slodze, vairāk nekā citkārt organisms tērē magnija rezerves. Ja tās nepapildina, kopumā par veselību atzīts cilvēks var iemantot nogurumu, bezmiegu un citas sūdzības par veselību. Nereti magnija pietrūkst pavasara pirmajos mēnešos, kad rīti ir auksti, dienā silda saule un mūsu vielmaiņa cenšas pieskaņoties jaunajiem laika apstākļiem. Ilgguša neizskaidrojama noguruma gadījumā ieteicams konsultēties ar ģimenes ārstu.

Kur organismā magnijs koncentrējas?

Magnijs atrodas mūsu šūnās, kaulos, starpšūnu šķidrumā un asins plazmā brīvo jonu formā, kopā ar olbaltumvielām un vēl citos organisma ķīmiskajos savienojumos.

Kā uzņemt magniju?

Šo minerālu ik dienu uzņemam ar pārtiku. Visvairāk magnija ir kviešu klijās un ķirbju sēklīnās, ko var turēt uz galda konfekšu un cepumu vietā. Maz magnija satur banāni, siers, arī jūras veltes un gaļa. Ja piemēklējis nogurums un citas nevēlamas sūdzības par veselību, var lietot magniju saturošus vitamīnus. Ir jādod organismam spēks!

Eļļās slēptas neizmērojamas veselības rezerves

Valriekstu eļļa — vecākiem cilvēkiem. No seniem laikiem valriekstu eļļa tika uzskatīta par vienu no brīnumiem, ko radījusi daba, kurai pēc savu īpašību kopuma nav līdzīga augu pasaulē.

Valriekstu eļļas sastāvā ietilpst nepiesātinātās taukskābes, A, E, C, B vitamīni, makro un mikroelementi (cinks, magnijs, fosfors, kobalts). Vitamīni paaugstina organisma tonusu un stabilizē imūno sistēmu, palēnina novecošanās procesu.

Eļļa nepieciešama vecāka gadagājuma cilvēkiem, īpaši tiem, kuri cieš no hipertoniālas, sirds išēmiskās aterosklerozes, diabēta. Preparāts tiek veiksmīgi izmantots hroniska hepatīta, paaugstinātas kuņģa skābes, paaugstinātas vairogdziedera funkcijas gadījumā un kā pretcērmju līdzeklis. Valriekstu eļļa aizsargā organismu no kancerogēnu vielu iedarbības, paaugstina organisma pretošanās spējas no radioaktīvā starojuma, izvada no organisma radionukleīdus, novērš audzēju veidošanos.

Gadsimtiem valriekstu eļļa tiek pielietota tuberkulozes, bronhu un plaušu iekaisumu ārstēšanā. Tā veicina brūču, sasprēgājumu un ilgi nedzīstošu čūlu sadzīšanu.

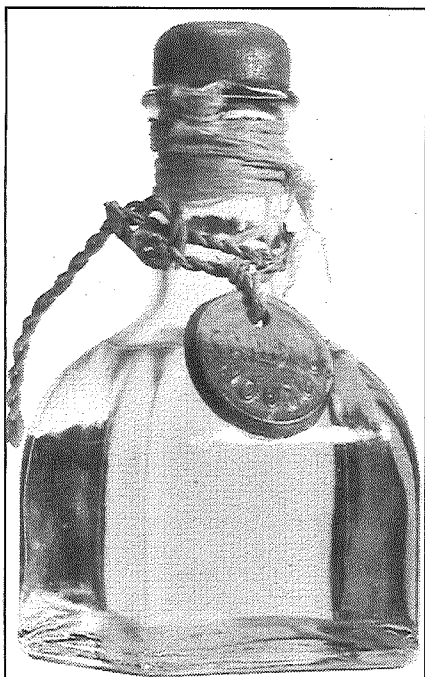
Kosmetoloģijā valriekstu eļļu izmanto, lai mīkstinātu sausu ādu, kā arī līdzekli, kas uzlabo ādas iedegumu. Valriekstu eļļa ir brīnišķīgs līdzeklis novājināšanai un organisma atjaunošanai, tā uzlabo šūnu imunitātes rādītājus, paaugstina organisma rezistences spējas pret akūtām respiratorām slimībām.

Valriekstu eļļa pazemina holesterīna veidošanos organismā, nostiprina asinsvadu sienas, pazemina brīvo radikāļu oksidāciju.

Ciedru riekstu eļļa — aizsargā un normalizē. Ciedru riekstu eļļa pārspēj pat labākās olīveļļas šķirnes, izšķīdina holesterīna uzslāņojumus asinsvados, kavē vēža šūnu veidošanos.

Jāņem vērā eļļā esošais vitamīnu daudzums un sastāvs. A vitamīns — augšanai un attīstībai, B1 — ietekmē gremošanas funkcijas, sirds asinsvadu un centrālo nervu sistēmu, B2 — uzlabo redzi, aknu, ādas un gļotādu stāvokli, E — stimulē endokrīno sistēmu, aizsargā šūnu membrānas no bojājumiem, F — veicina olbaltumvielu uzsūkšanos, tauku šķelšanu.

Ciedru riekstu eļļa ir arī veselībai svarīgi makro un mikroelementi. Mag-

nij, piemēram, formē pareizu kaulu struktūru, kālijs nostiprina sirds muskuļus, dzelzs ir hemoglobīna komponents, varš stimulē smadzeņu darbību, mangāns nepieciešams skrimšļiem un hormoniem, cinks normalizē priekšdziedzeru funkcijas, atjauno audus. Līdz ar to var teikt, ka ciedru riekstu eļļa ir unikāls preparāts.

Mežrozīšu eļļa — tiem, kuri cieš no aterosklerozes. Eļļa no mežrozīšu augļiem satur bioloģiski aktīvas vielas — piesātinātās un nepiesātinātās taukskābes, karotinoīdus, vitamīnus A, C, E, F, dzelzs sāļus, kalciju, mangānu, fosforu, magniju, mikroelementus — varu, stronciju, molibdenu.

Mežrozīšu eļļu izmanto kā polivitamīnu, vispārēju organisma nostiprinošu un pretošanās spējas paaugstinošu līdzekli hipovitaminožu un avitaminožu gadījumos, pie dažādām infekcijas slimībām. Spēcīgs antidepresants.

Novērš nervozitāti, paaugstina ādas elastīgumu, normalizē tauku un sviedru dziedzeru darbību, veicina ādas atjaunošanos un reģenerāciju. Lielisks žulti dzenošs līdzeklis. Pierādīta pozitīva mežrozīšu eļļas ietekme uz kuņģa čūlas sadzīšanu. Preparātu rekomendē pie pazeminātas skābes gastrītiem.

Ļoti noderīga šī eļļa ir cilvēkiem, kuri cieš no aterosklerozes. Nostiprina asinsvadu sienas, neļaujot veidoties aterosklerozes nogulsnešiem. Ieteicama lietot cilvēkiem, kuri pārcietuši

insultu.

Ārīgai lietošana rekomendē pie krūts galiņu sasprēgāšanas sievietēm zīdīšanas periodā, pie nobrāzumiem, izgulējumiem, tropiskajām čūlām, dermatozes, ekzēmām, apdegumiem un apsaldējumiem.

Melno ķimeņu eļļa — lieto miljoni cilvēku visā pasaulē. Melnā ķimene tik tiešām ir brīnumains augs! Daudzu gadsimtu laikā melnās ķimenes eļļu plaši izmantoja miljoniem cilvēku visā pasaulē.

Eļļa satur unikālu bioloģiski aktīvu vielu kompleksu: nigelonu, minerālus, sēru, fosforu, dzelzi, kalciju, aktīvos fermentus, ogļhidrātus, olbaltumvielas, vitamīnus A un E, arī linolskābi, oleīnskābi, palmitīnskābi, alfa-linolskābi utt. Raksturīgo eļļas smaržu nosaka to saturošā smaržīgā viela — karvons.

Melnās ķimenes eļļu izmanto kā augsti efektīvu diurētisku, žulti dzenošu, vieglu caurejas un imūnsistēmu stimulējošu līdzekli. Eļļas lietošana stimulē kaulu smadzeņu veidošanos un imūnsistēmai ļoti svarīgu šūnu veidošanos. Dienvidkalifornijas vēža un imūnās bioloģiskās laboratorijas zinātnieki pētīti noskaidrojuši, ka melnā ķimene ir ideāls kandidāts vēža audzēju ārstēšanā un to attīstības novēršanā.

Eļļas lietošanas laikā notiek it kā vienlaicīga visa organisma stimulācija kopumā. Cilvēku, kuri lietojuši melnās ķimenes eļļu, asins analīzes parādīja, ka asinīs satur dzīvībai svarīgus T-limfocītus, T-killerus un citas šūnas, kas atbild par organisma aizsardzības spēju pastiprināšanu, to skaits ir palielinājies vairākas reizes. Vēl melno ķimeņu eļļa saskaldā akmeņus nierēs un urīnpūslī; veicina cērmju izvadīšanu; aizkavē aptaukošanos, veicina svara samazināšanos; pazemina holesterīna līmeni; veicina piena veidošanos barojošām māmiņām; ārstē iesnas, klepu, aizdusu, dzeltenu kaiti, impotenci; optimizē zarnu trakta darbību, likvidējot disbakteriozes parādības; ir alkohola antidots.

Ir jāievēro piesardzības pasākumi — grūtniecības laikā lietot tikai āriģi; aizliegts lietot slimniekiem, kuriem ir transplantēti orgāni (aknas, nieres, sirds), jo eļļa pastiprina ķermeņa imunitāti, kas var izraisīt orgānu nepieņemšanu.

Lietošana kopā ar medu vai dabīgu sulu pastiprina melnās ķimenes eļļas iedarbīgās īpašības.

Apkopotā interneta materiāli

ES DARU TĀ — PALĪDZ

Varbūt kādam noder mans vienkāršais padoms — BRŪCES ĀTRI un LABI SADZĪST, arī MAZINĀS SĀPES, ja tās samitrina ar kartupeļu sulu (vislabākie dakteri ir rozā kartupeļi).

L.V.

Varu ieteikt JAUNĪBAS ELEKSĪRU. To pagatavo no 10 citronu sulas, 10 saspīstiem ķiplokiem un viena litra medus. Maisījumu pilda burkā, aizvāko un uz nedēļu atstāj tumšā, vēsā vietā. Izlieto aptuveni divu mēnešu laikā, ik dienu vienā reizē izēdot 2 ēdamkarotes *eliksīra*. Šādu maisījumu parasti gatavojam vienu reizi gadā, tad, kad ziema jau griežas uz pavasara pusi un organisms sāk izjust vitamīnu un saules trūkumu.

G.Z.

ATĢŪT SPĒKUS NO SMAGAS OPERĀCIJAS man palīdz šāda *mundruma recepte*: pagatavo maisījumu no 300 g medus, trijiem citroniem, 300 g grieku riekstu (vai valriekstu) un 100 ml alvejas sulas (var nopirkt aptiekā). Lieto pa ēdamkarotei trīs reizes dienā tukšā dūšā. Maisījumu uzglabā tumšā, vēsā vietā.

J.P.

Daudz biju dzirdējusi par brīnumainu līdzekli, kas palīdz pret dažām slimībām (piemēram, PRET AKNU, SIRDĪ, PLAUŠU KAITĒM), — tas ir arbūzu medus. Nu esmu uzzinājusi, kā to pagatavot, un varu dalīties šajā mākā ar lasītājiem. Arbūza mikstumu samaj gaļas mašīnā, izspiež caur marli un maisot vāra uz lēnas uguns (plēvīti, kas parādās karsēšanas sākumā, noņem). Medus ir gatavs, kad kļuvis mazliet stāipīgs.

Pati arbūzu medu lietoju ASINSSPIEDIENA NORMALIZĒŠANAI — vai nu paņēmot tāpat, pa karotei, vai pievienojot zāļu tējai, augļu sulai.

Melno rutku sulas un arbūzu medus maisījums (1:1) palīdz ATBRĪVOTIES NO NIERAKMEŅIEM (dzer pa pusglāzei dienā).

Z.A.

Atvaļinājuma laikā paklupu un SASTIEPU KĀJU. Sākumā domāju — sikums, pāries! Pēc kāda laika potīte sapampa. Ārsta tuvākajā apkārtnē nebija, bet atgriezies pilsētā negribējās. Garastāvoklis pagalam ne tikai pašai, bet arī ģimenei... Nākamās dienas pievakarē aizkliboju līdz kaimiņmājai nopirkt svaigus dārzeņus un pienu. Kaimiņu kundzīte, redzēdama manu skumjo paskatu, ieteica sāpošai vietai uz nakti uzlikt mālu kompresi. Vīrs ar bērniem aizgāja uz tuvējo graviņu un kādu sauju visparastāko mālu atnesa. Nākamajā rītā — ticiet vai ne! — kāja vairs nesāpēja.

V.H.

Televīzijā reklamē dārgus PRETBLAUGZNU LĪDZEKLUS. Iesaku vajadzības gadījumā izlīdzēties ar ko pavisam vienkāršu un lētu: pēc mazgāšanas matu saknes ierīvē ar citronu. Tas matus arī nostiprina un padara spožus.

I.L.

Mani dvīņi vēl mazi (viņiem ir trīs gadi), tāpēc piedabūt iedzert kādas mikstūras vai tabletes ir diezgan sarežģīti. Toties ir kādas *zāles*, kuras abi puīšiļi uzskata par garšīgām, savukārt es atzīstu par efektīvām, tāpēc vajadzības gadījumā iesaku pamēģināt arī citiem — PRET KLEPU ļoti labi palīdz karsti banāni (sarīvētu augļi iemaisa karstā cukurūdenī, viena krūzīte šķidrums, pāris tējkaroti cukura), uzkaršē, dzer maizēm malciņiem.

O.O.

Tagad daudz runā un raksta par aromterapiju, un var nopirkt dažādas smaržīgas eļļas. Bet tās iespējams pagatavot arī mājās. Piemēram GRIPAS LAIKĀ un it sevišķi tad, ja mājās ir slimnieks, es daru tā: uzvāru ūdeni, verdošā ieberu sāls šķipsnu, iespiežu viena citrona sulu un pāris pilienu eikaliptu vai piparmētru eļļas (var izmantot arī drogas). Tāds maisījums patīkami piepilda telpu ar atsvaidzinošu, dezinficējošu aromātu un ir arī labs inhalācijai.

D.B.

PLAISAS PĀPĒŽOS sadziedēju, vairākas dienas uz dažām stundām pieliekot tiem šokolādes *sudraba papīri* (piesēju ar marles saiti un vīrsu uzvilku kokvilnas zeķes). Šo padomu dzirdēju no kādas mūsu ciema *gudrās galvas*. Skaidrs, ka neticēju, bet kāpēc nepamēģināt, jo kur lai vienkārša lauku sieva ņem naudu dārgiem pedikīra pakalpojumiem! Un, man par lielu brīnumu, sāpīgie pušumi pamazām aizdzija.

V.A.

Man patīk pārlasīt Petra Donova grāmatas — vienmēr tur atrodu ko interesantu un noderīgu gan dvēselei, gan miesai. Piemēram — "Ja gribi būt vesels, domā par veselīgiem cilvēkiem! Kādas ir domas, tāds ir arī pats cilvēks."

Un kāds praktisks Donova padoms, ko reizēm izmantoju kā ļoti labu palīgu sarežģītās dzīves situācijās — JA IR STRESS, NERVI SASPRINGTI, jāpēd divus bumbierus un divus ābolus, vienalga, lielus vai mazus. Spēks esot skaitlī 2 — tas ir magnētisks, mikstina enerģijas.

V.Z.

AR «LAUKU CEĻOTĀJU» — PA VIDZEMI

Kultūras mantojums: lauku māja «Lantus»

● Iekštelpu iekārtojums ir moderni senlaicīgs.

Turpinājums. Sākums «Novadnieka» 12. jūnija, 3. un 10. jūlija numuros.

Ja ceļojuma sākumā apmeklētās latvju sētas «Dzirņupes» saimnieki piedāvāja Latvijas lauku romantiku ar gulēšanu klētiņā, staigāšanu basām kājām pa mauriņu, bezdelīgu klausīšanos un pilnīgu beztelevizora un bezinterneta *diētu*, tad lauku māja «Lantus» tikai no skata rādīja, ka ir tradicionāla latvišķa māja. Komforta kārotājiem uzreiz var teikt, ka viss atjaunots mūsdienīgā stilā. Mājas saimniece Gita Piziča ir jauna, enerģiska sieviete, kuras skats uz biznesa lietām ir ar mūsdienīgu piesitienu. Bezdelīgu vīterošana, protams, ir jauka un visnotaļ miļa, bet ar to lielu naudu nenopelnīsi un biznesu neuztāsi. Pie Gitas var braukt mācīties, kā ar nelieliem spēkiem, ar nedaudz cilvēkiem strādāt ar maksimālu efektivitāti.

Kādreizējā dzīvojamā māja atjaunota un no ārpusē izskatās, ka ir senatnīga. Pavērojot uzmanīgāk, var pārliecināties, ka ielikti moderni logi, istas vitrīnas. Telpās tas pats mūsdienīgais vēriens, piemēram, pēc pirts procedūrām nav jāskrien nedz uz dikīti, nedz uz upīti, jo pirts priekštelpā ierīkots moderns baseins ar burbuļojošu ūdeni un tā tālāk.

«Trīs cilvēki visu padara — pārvaldniece, viena palidze un puisis viru darbiem,» saka Gita, atbildot uz jautājumu, cik tad ļaužu vajag, lai lielo platību sakoptu, uzturētu, darbus padarītu. Vienīgi tad, kad lielākas uzņemšanas gatavojamas, tad tiek saukti talkā palīgi. Tas pats arī, kad lielie darbi veicami, teiksim, malka mežā zāģējama.

Lielu, patiesi daudzskaitlīgu pasākumu organizēšana, viesu uzņemšana, izmitināšana un ēdināšana — uz to specializējas «Lantus». Lai būtu, kur sabraukušo sabiedrību *sarūmēt*, saimnieki uzbūvējuši atsevišķu būvi. Tiesa, izskatās pēc viena prasta

● Gita Piziča ir lauku mājas «Lantus» saimniece. Ikdienā viņa ir rīdziniece un, kā jau moderna sieviete, vēlējusies māju iekārtot tā, lai izskatās veclaicīgi, bet patiesībā ir moderni. Viena no mājīgām lietām ir aka, kas funkcionē, lai gan ūdens ņemšanai sētā ir dziļurbums un ūdensvads.

šķūņa, bet skaidu jumts virs galvas ir, cieta grīda, kur dancot, lai kājas neķeras, ir, un neko daudz jau viesiem arī neprasās. Saimniece ēku sauc par viesību māju, kas gan darbojas tikai vasarā, kad laukā silti. Kāzas, sporta spēles, semināri, korporatīvie pasākumi — infrastruktūra piemērota uzņemt simtiem cilvēku. «Saliekam galdus, sapušķojam, saliekam meijas, nemaz pēc šķūņa neizskatās,» min Gita.

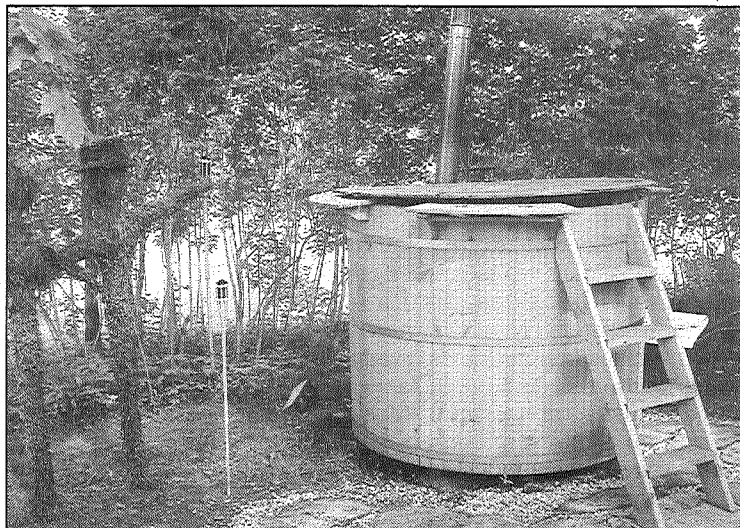
Seši gadi bijuši vajadzīgi, lai iegādāto īpašumu — lauku sētu — sakārtotu šādā izskatā, kā to tagad redz viesi. Pizičiem iegādāti 65 hektāri zemes, bet pašiem neko daudz ar lauksaimniecību nodarboties prāts nenesas. Vi-

ņi platības iznomā tuvākajiem kaimiņiem. Gita rāda kaimiņa māju pāri netāļajai plavai mazā uzkalniņā. Šis nodarbojoties ar lopkopību, no turienes arī nākot piens un krējums. No citām saimniecībām — gaļa svētku cepešiem, kotletēm, ruletēm. Ja pašiem zemi vajadzētu apstrādāt, fermu turēt, tad vajadzīgi vēl cilvēki, bet tas vairs nebūtu ekonomiski izdevīgi. «Ja vajag pienu, aizbraucam pie viena kaimiņa, ja vajag jēru, dodamies pie otra kaimiņa. Cūku ferma arī tepat netālu. Tā mēs visus lauku labumus dabūjam un nesūdzamies,» saka Gita.

Lauku māja uzņem ne tikai lielas kompānijas, bet arī ģimenes,

● Pirts procedūrām sagādātas slotiņas un viss pārējais. Publikai patīkot, ka pēc sautēšanās nav uz upi vai diķi jāskrien, bet var jaukā baseinā iekāpt.

● Ja gribas īpašākas izjūtas, ciemiņi var kāpt kubulā, zem kura kuras uguns. Zāliņu saimniecei pielasīs maisiem, met tik kubulā un baudī smaržīgos garaiņus.

● Pēcpusdiena, pulksten 16.00. «Lantus» saimnieces saklājušas galdu ekskursantiem — mediju pārstāvjiem. Pusdienas bija gardas.

kas te vēlas pa pirti izdzīvoties. Klusākā stūrīti zem kokiem novietots apsildāmais kubuls, kurā var sust pēc sirds patikas un raudzīties zvaigžņotās debesīs, vai ir vasaras vai ziemas nakts. Šis esot jau otrais kubuls, pirmais savus pienākumus nesen pabeidzis pildīt pēc sešus gadus ilgas kalpošanas.

Stāstot par pēdējo jeb, tā teikt, krīzes gadu tendencēm, Gita

atzīst, ka tagad vairāk braucot atpūsties ģimenes un nelielas kompānijas. Svētkus cilvēki bieži uzsaucot tuvākajiem radiem un draugiem, bet, ja kāda lielāka ballīte, tad uzsauc nāsta galdu, bet par naktsmājām katrs maksā pats. Samērā godīgi... Starp citu, bērniem līdz skolas vecumam par naktsmājām nav jāmaksā.

L.Kirillova, T.Elste
Nobeigums sekos.

DAUGAVPILS

Kroma kalna saimnieks

● Aleksandrs Lubāns ģērbies kā īsts XII gadsimta latgalis.

Dagdas novada Andrupenes pagasta «Zundās» drīz pienāks laiks, kad Latgali vēl nebija pakļāvuši krustneši, vienkāršie ļaudis apstrādāja zemi, bet kareivji cēla aizsardzības būves un pilnveidoja kara mākslu. Sādu plānu gatavojas īstenot īsti latgalietis, Rēzeknes mežniecības priekšnieka vietnieks un viduslaiku karavīrs Aleksandrs Lubāns, kurš ar savām rokām būvē X - XII gadsimta latgaļu pili.

Latgaliešu brālība

Pēc nesenā Latgales reģionālās televīzijas sižeta vēsts par Aleksandru un viņa brālību ātri vien izplatījās visā apkaimē. Pie viņiem devās cilvēki no dažādiem pagastiem un novadiem — sava reģiona patrioti. Šobrīd pagaidām vēl neoficiālā organizācija saucas «Kroma kolna bruoliste», tajā ir apvienojušies seno latgaļu vēstures, zobenu un cirvju ciņu cienītāji, lauku dzīves veida un roku darba piekritēji. Viņi brauc uz vēstures festivāliem, vāc faktus par novada vēsturi un šuj latgaļu tērpus, lai iejustos kareivīgo senču lomā.

«Es ar to aizrāvos 2001. gadā, kad trim cilvēkiem, kuri apceļoja Latgali, pastāstīju, ka šeit ir saglabājušies daudzi pilskalni. Un kāds nelabais viņus toreiz raustīja aiz mēles, liekot jautāt, vai kaut kur ir restaurēta veca pils,» stāsta Aleksandrs. Jāatzīmē, ka ceļotāju vidū bija arī dzejnieks Imants Ziedonis.

Rekonstrukcijas nebija, un Aleksandru pārņēma kauns. Totes apkaimē bija 42 seni pilskalni. Bija sena aizrašanās ar Latgales vēsturi. Un bija bebrš, kurš Aleksandram appludināja sešus hektārus meža. Nejaukais dzīvnieks mainīja ne tikai īpašnieka, bet arī daudzu cilvēku, kuri bija pievienojušies brālībai, ierasto dzīves ritējumu. Viņu vidū — arī Ivars Logins, kuru draugi dēvē par staigājošu enciklopēdiju», Māris Rumaks, datorspeciālists un Latgales karoga autors, kalēji, galdnieki un citi entuziasti. Viens

no viņiem prot, piemēram, izgatavot laivas no bluķa.

Biedrības nosaukumu izdomāja pērnā gada 22. septembrī Balto vienības dienā. Vārds «kroms» apvieno seno kremļa un viscietākā akmens — kroma nosaukumu. Aleksandrs saka, ka organizācijas galvenais uzdevums ir senās Latgales saglabāšana. Pēc viņa teiktā, Tērvetē, Mežotnē, Ropažos, Lielvārdē un citās Latvijas pilsētās ir daudz senu karotāju klubu, kuri nodarbojas ar rekonstrukciju. Daudzas tam līdzīgas biedrības darbojas Lietuvā un Krievijā. Savukārt Latgalē, kur ir daudz koku, amatnieku, keramiķu, šādu klubu līdz šim nebija. «Agrāk Latgali varēja pazīt pa gabalu — pēc apģērba, ieroča. Katrs reģions bija citāds. Un mēs gribam to parādīt, īpaši jaunatnei, piesaistīt sabiedrības uzmanību,» stāsta Aleksandrs Lubāns. Pēc viņa teiktā, pašlaik daudziem esot izveidojies stereotips, ka latgaliešu valodā vairs neviens nerunā, itin kā tā vairs nepastāv. Aleksandrs Lubāns uzskata, ka latgaliešu valodai ir jāpiešķir reģionālās valodas statuss.

Vēstures atjaunošana

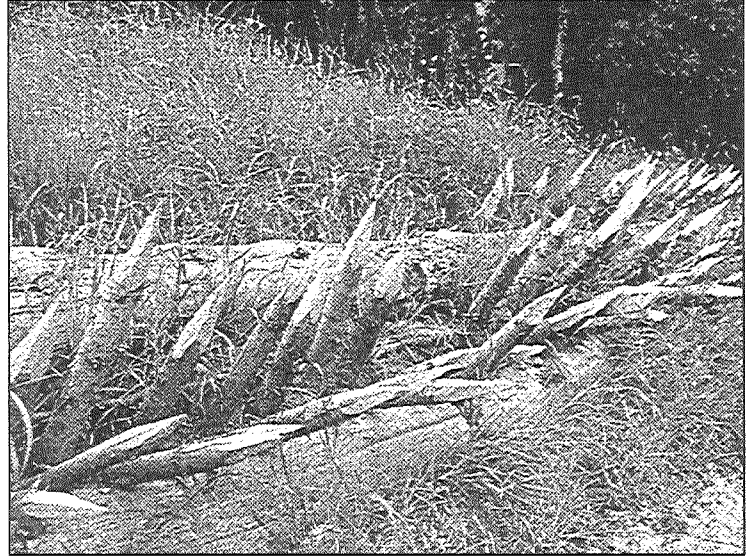
Ieraudzījis bebra nodarīto skādi, Aleksandrs nolēma, ka nogāztos kokus var izmantot lietderīgi. Aleksandrs Lubāns dzimis Ludzā, bet vairāk nekā 30 gadus dzīvo pie Dagdas un Rēzeknes novada robežas, paugurainā vietā. Izdevīgā mājas atrašanās vieta, bebrš, nejauši sastaptie ceļotāji, — tas viss kopā radīja domu uzcelt kalnā Latgalē pirmo koka aizsardzības būvi — pili, kāda bijusi pirms tūkstoš gadiem.

Kad Aleksandrs to pastāstīja paziņām, tie nenoticēja, grozīja pirkstu pie deniņiem. Bet pagājušajā vasarā kādreiz aizmirstajā kalnā tika ierīkots ceļš, divi aizsardzības grāvji, pils siena un viens no četriem torniņiem. Aleksandrs Lubāns, stingri ievērojot visus vēsturisko objektu celtniecības noteikumus, uzbūvēja tos savām rokām.

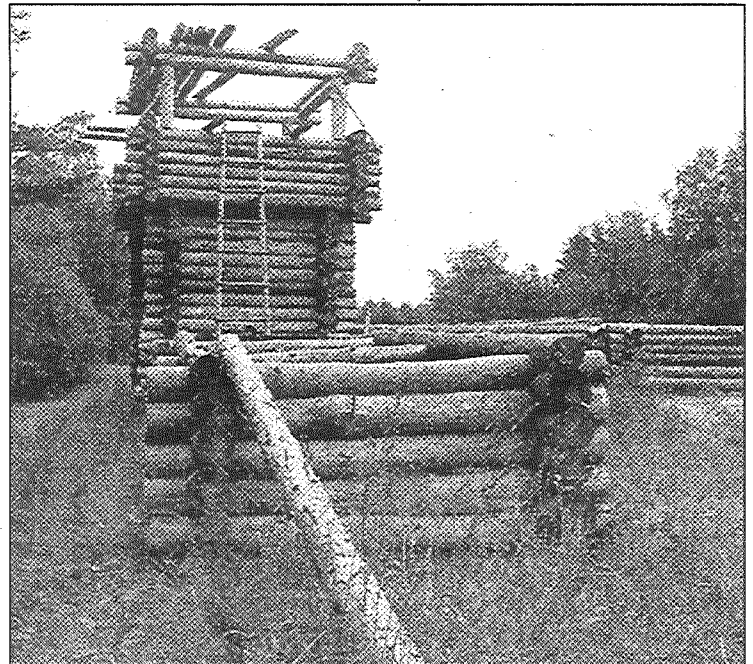
Pakāpeniski kāpjot kalnā, saproti, cik tālredzīgi bijuši celtnieki tālajā senatnē. Ceļu speciāli būvēja tā, lai tas vītos pret kalnu, un sargi torņos redzētu, vai viesis aiz muguras kaut ko nenes. Visa tauta dzīvoja kalna pakājē, tā saucamajā priekšpili. Pili ieskāva divi grāvji, ap kuriem izcirta kokus, lai tos nevarētu nozāģēt un uzvest sienām. Mūsdienu grāvis Kroma kalnā ir robeža starp Dagdas un Rēzeknes novadu. Pili dzīvoja vadonis ar vienību, stāvēja zirgi, bija liela klēts ar pārtikas krājumiem un obligāti — aka. Uzbrukuma gadījumā visi priekšpils iedzīvotāji kāpa kalnā, cietoksna vārtus aiz viņiem aizslēdza. Latgaļi torņus būvēja no ziemeļu stūra, tāpat rikojās arī Aleksandrs. Pie pils tika celta māja viesu, galvenokārt tirgoņu, uzņemšanai. Iekšā viņus nelaida, jo baidījās no spiegiem.

Šogad Aleksandrs vēl nav stājies pie pils celtniecības, jo bija daudz citu, tikpat interesantu pasākumu. 9. jūnijā «Kroma kolna bruoliste» piedalījās Latgales dienās Pēterburgā. 22. jūnijā Aleksandrs ar biedrības dalībniekiem piedalījās pasākumā, kas viņam ir ļoti svarīgs, — Lielajā Latgaļu tirgū Ludzā. Šeit viņi bruņās un ar vairogiem rokās demonstrēja seno zobenu ciņu papēmienu un «ieņēma» pili. Ar dzimto pilsētu Aleksandram izveidojušies draudzīgi sakari. Latgales amatniecības centra saimnieki Ēriks un Līga Kondrāti arī ir lieli Latgales patrioti un palīdz draugiem Dagdā. Ludzā kultūras mantojuma dienās 2011. gadā notika brālības ugunskrīstības.

Pēc Jāņiem, kurus brālība tradicionāli svinēja kalnā iepretim vietai, kur nākotnē atradīsies pils vārti, Aleksandrs gatavojās turpināt celtniecību. Darba ir ļoti daudz. Vēl ir jāizbūvē trīs torņi, vārti, viesu māja, jāzāģē koki, jārok aka. Vietu akai ar rokām noteica vietējais ilgdzīvotājs. Kalnā tikai vienā vietā ūdens ir četru metru dziļumā, pārējais atrodas zemāk par 20 metru atzimi. Par brālības darbību ļoti interesējas

● Aizsardzības grāvja daļa.

● Grāvis atdala Dagdas un Rēzeknes novadu. Ziemeļu tornis.

● Ceļš uz pili.

Dagdas tūrisma centrs, tāpēc Aleksandram, lai isā laikā paveiktu visu iecerēto, būs jāstrādā, neatliecot muguru. «Es to būvēju sev, bet, ja jau šeit būs tūrisma objekts, man liek ierīkot arī stāvvietu,» smaidot saka pils celtnieks. 25. augustā Kroma kalnā ielānoti pirmie pils svētki.

Aleksandra neatkarīgais raksturs dumpojas pret biedrības oficiālu reģistrāciju. Viņš uzskata, ka tādējādi sāksies neizbēgamā draugu dalīšana «priekšniekos», kā arī citas birokrātiskas parādības. Viņš nevēlas iekļauties kaut kādos rāmjos, turklāt Aleksandru nemaz nevilina Eiropas

Savienības naudas piesaistīšanas iespēja. «Labāk mēs turēsimies uz goda vārda, nekā būsīm no kāda atkarīgi,» saka Aleksandrs Lubāns.

Izņemot darbu, celtniecību un festivālus, Aleksandrs Lubāns vēl arī filmējas. Viņš filmējies pirmajā latgaliešu filmā «Latgalys laikadečs» (režisors — rēzeknietis Edgars Bļinovs). Pašlaik režisors jau uzņem otru filmu «Vina vosora deļ vysu».

Par Latgales vēsturi un «Kroma kolna bruolisti» vairāk uzzināt var mājas lapā www.rubon.eu.

CSDD novērsusi vairāku autoskolu nekvalitatīvu darbu

Rūpējoties par atbilstošu topošo autovadītāju sagatavošanu un apmācības procesa nodrošināšanu, saskaņā ar Ministru kabineta 2010. gada 13. aprīļa noteikumiem nr. 358 "Noteikumi par transportlīdzekļu vadītāju apmācību un transportlīdzekļu vadītāju apmācības programmām" (MK noteikumi), Ceļu satiksmes drošības direkcija (CSDD) īstenojusi virkni pasākumu, lai novērstu un nepieļautu vairāku autoskolu nekvalitatīvu darbu, informē CSDD Sabiedrisko attiecību daļa.

Būtiskākie pārkāpumi autoskolu darbībā saistīti ar apmācības procesa organizēšanu, kas ir pretrunā MK noteikumos noteiktajai kārtībai, tajā skaitā – li gumtiesisko attiecību kontekstā starp skolām un kursantiem, ar apmācības nodarbību norisi preteji iepriekš pašu autoskolu no-

teiktajiem apmācības procesa norises plāniem.

Tā rezultātā CSDD komisija laika posmā no aprīļa līdz jūnijam pieņēmusi vairākus lēmumus par mācību karšu atņemšanu un/vai brīdinājuma izteikšanu aptuveni desmit autoskolām. Savukārt, lai nodrošinātu apmācības procesu atbilstoši topošo autovadītāju interesēm un lai CSDD varētu kontrolēt apmācības procesu atbilstoši MK noteikumiem, tagad autoskolām ir pienākums apmācības grupu reģistrācijas iesniegumus nosūtīt CSDD elektroniski līdz mācību uzsākšanai.

Lai iegūtu tiesības vadīt automobili (B kategorijas transportlīdzekli), motociklu, kvadriciklu, ir jābeidz vadītāju apmācības kursi, proti – jāmacās kādā no autoskolām. CSDD mājas lapā ir apkopota informācija un atbildes uz biežāk uzdotajiem jautājumiem, kas var būt noderīga, izvēloties autoskolu. Tāpat CSDD mājas lapā ir pieejama apmācāmo (pa autoskolām) sekmība CSDD eksāmenos.

PASAULES AUTO ZIŅAS

TATA NANO deg kā lāpa

Līdz šim tika uzskatīts, ka aizdegties «bez brīdinājuma» var *Ferrari Enzo* un *Lamborghini Gallardo*. Tagad šiem superauto pievienojas Indijā ražotais un pasaulē lētākais automobilis *TATA NANO*, kam, kā izrādās, piemīt analoga īpašība. *NANO* aizdegšanās notiekot tik strauji, ka pasažieriem vien dažas sekundes glābījam.

Pēdējā laikā šādi gadījumi fiksēti jau trīs reizes, kas liecina par to, ka auto konstrukcija ir nopietni defekti. Eksperti izsaka viedokli, ka negaidīto uzliesmošanu izraisa defekts elektrosistēmā vai nepilnības 35 zirgspēku motora dzesēšanas sistēmā.

Indijas presē aprakstīts gadījums, kad tikko nopirkts automobilis uzliesmoja jau pēc 45 minūšu brauciena. Ražotāji notikušo nekomentē.

Divgalvainais ugunsdzēsēju auto

Šanhajas ugunsdzēsēju rīcībā nodots viens no modernākajiem ugunsdzēsēju auto pasaulē. Uz *MAN* bāzes būvētais speciālais transportlīdzeklis paredzēts tuneļu ugunsgrēku dzēšanai un atšķiras ar to, ka katrā pusē tam ir pilnībā aprīkota un funkcionējoša vadības kabīne. Braukšanas virzienu var mainīt acumirkli, nospiežot pogu. Tas iespējams, pateicoties īpaši pielāgotai ZF reversas darbības kārbai. Automobilim ir vadāma pilnpiedziņa, bet stūres iekārta konstruēta tā, ka mašīnas riteņi var pagriezties plašā leņķī, kā arī nodrošināt kustību pa diagonāli. Sauros darba apstākļos tas ir nenovērtējams pluss. Kaujas apstākļos abās kabīnēs atrodas pa vadītājam, kas nozīmē, ka nepieciešamības gadījumā virziena maiņa nav notikt bez kavēšanās.

Jāpiezīmē, ka viens šāda tipa ugunsdzēsēju auto ir ierindā jau kopš 2005. gada un sargā Monblāna tuneļa drošību.

Radars nespēj fiksēt ātrumu

Francijas policija apturējusi kādu vācu autobraucēju, kurš ar automašīnu Audi R8 atļauto 130 km/h vietā traucies ar ātrumu 300 km/h. Precīzu ātrumu gan nav bijis iespējams noteikt, jo radars darbojas tikai līdz 250 km/h, taču pēc policijas apgalvojuma tas bijis vēl daudz lielāks nekā to spēj uzrādīt ierīce.

Pēc apturēšanas izrādījies, ka autobraucējs ir narkotisko vielu iespaidā. Arī auto nav bijis viņa, bet gan iznomāts no kādas kompānijas par 1500 eiro diennakti.

«AutoInfo»

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

LATGALE

Aizturēti aizdomās par cilvēku apkrāpšanu

Policija jau vairākkārt informējusi par krāpšanas gadījumiem Daugavpilī un brīdināja iedzīvotājus būt piesardzīgiem (īpaši uzmanīgiem nāktos būt gados vecākiem cilvēkiem), saņemot telefona zvānus no kādas nezināmas personas, kura, uzdodoties par radnieku, paziņo, ka iekļuvusi nepatīkšanās, jo šīs personas vainas dēļ cietis kāds cilvēks. Problēmas atrisināšanai esot nepieciešama nauda.

Veicot izmeklēšanu iepriekš uzsāktajos kriminālprocesos, operatīvo pasākumu rezultātā 7. jūlijā Daugavpilī aizdomās par četriem krāpšanas gadījumiem kriminālpolicijas darbinieki aizturēja trīs personas — 1967. un 1968. gadā dzimušus vīriešus, kā arī 1980. gadā dzimušu sievieti. Tiesa abiem agrāk vairākkārt tiesātajiem vīriešiem piemēroja apcietinājumu.

Turpinot izmeklēšanu, policijas darbinieki noskaidrojuši, ka aizturētie saistīti arī ar laupīšanas izdarīšanu Daugavpilī, kas notikusi 27. jūnijā. Toreiz aizturētā sievietē ievilināja cietušo vīrieti kādā dzīvoklī, kur viņš tika piekauts un aplaupīts.

Kā informē Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja preventīvas nodaļas inspektore Anastasija Laizāne, aizturēšanas brīdī pie minētajām personām likumsargi atraduši un atsavinājuši narkotiskās vielas, iespējams, metamfetamīnu. Zināms, ka par krāpnieku upuriem kļuvas 1949., 1946., 1935. un 1919. gadā dzimušas sievietes. Izkrāpti kopumā 3000 latu. Izmeklēšana turpinās.

Nozaga tonnu sasaldētu zušu

Kādā Rēzeknes novada pagastā konstatēta zādzība no uzņēmuma noliktavas. Naktī uz 10. jūliju ļaundari, iekļūstot telpās caur logu, nozagusi 1000 kilogramus sasaldētu zušu. Materiālā zaudējuma apmēri tiek noskaidroti.

10. jūlijā Rēzeknes iecirknī reģistrētas arī vairākas citas zādzības no īpašumiem. Piemēram, Čornajās pagastā, uzlaužot kāda šķūniša piekaramo slēdzeni, pagaidām nenoskaidrotas personas no motorollera noskrūvēja un nozaga rezerves daļas. Šī paša pagasta teritorijā konstatēta arī zādzība no kādas bijušās fermas ēkas, kurai uzlauzta durvis un nozagti metāllūžņi, kā arī dažādas mantas.

Par visām zādzībām uzsākti kriminālprocesi. Notiek izmeklēšana.

Par zādzībām no automašīnām aizturēti divi vīrieši

Jūnija beigās kriminālpolicijas darbinieki aizturēja divus vīriešus, kuri dzimuši 1971. un 1992. gadā. Zināms, ka abi vairākus mēnešus nodarbojās ar zādzībām no automašīnām Daugavpils un Krāslavas novadu teritorijā. Aizturēšanas laikā pie viena no vīriešiem atrastas un atsavinātas dažāda veida psihotropās vielas.

Latgales reģiona pārvaldes Kriminālpolicijas biroja lietvedībā izmeklēšanas stadijā atrodas 31 kriminālprocess un šo kriminālprocesu izmeklēšanas gaitā iegūtie pierādījumi dod pamatu uzskatīt, ka šos noziegumus ir izdarījušas aizturētās personas. Kriminālprocesi uzsākti pēc vairākiem Krimināllikuma pantiem — par zādzībām ar iekļūšanu (175. panta 3. daļa), par svešas mantas tīšu bojāšanu (185. panta 1. daļa) un par psihotropo vielu neatļautu glabāšanu personu grupā (253. panta 2. daļa).

Izmeklēšana turpinās, policija pārbauda minētās personas saistībā ar citiem līdzīga rakstura noziedzīgiem nodarījumiem. 1971. gadā dzimušajam vīrietim tiesa piemērojusi drošības līdzekli — apcietinājumu.

Policija lūdz atsaukties apzagto automašīnu īpašniekus. Šo noziegumu izmeklēšanas gaitā atrastas daudzas no automašīnām nozagtas mantas. Tāpēc policija lūdz iedzīvotājus, kuru automašīnas tika apzagtas laikā no šī gada janvāra līdz jūnija beigām, zvanīt pa tālruni 26558076. Iespējams, atrasto mantu vidū varēsiet atpazīt savas, no jūsu automašīnas nozagtas, mantas. Policija pieļauj, ka pārsvarā zādzības no automašīnām notikušas

Daugavpilī un Krāslavā, tāpēc lūgums īpaši šo pilsetu iedzīvotājiem pievērst uzmanību informācijai un atsaukties.

Rotveilers sakoda sievieti un četrgadīgu bērnu

11. jūnijā Daugavpilī pie Šuņu ezera rotveilera šķirnes suns sakoda kādu sievieti un viņas bērnu, ziņo policija. Pēc notikušā abi cietušie, 40 gadus vecā sieviete un viņas četrgadīgais puisēns, ar kostām brūcēm tika nogādāti ārstniecības iestādē.

Policija noskaidrojusi, ka 1964. gadā dzimis vīrietis pastaigājās ar saviem trim rotveilera šķirnes suņiem, viens no tiem pēkšņi uzbrucis cietušajiem. Pēc suņa saimnieka vārdiem, dzīvnieks nekad nav bijis agresīvs, viņam veiktas visas potes un ir nepieciešamie dokumenti.

Pret dzīvnieka saimnieku uzsāks kriminālprocess pēc Krimināllikuma 20. nodaļas — par noziedzīgu nodarījumu pret vispārējo drošību un sabiedrisko kārtību. Nozīmēta ekspertīze, lai noskaidrotu cietušajiem nodarīto miesas bojājumu smaguma pakāpi. Policija turpina izmeklēšanu, skaidro pārējos notikuma apstākļus, tikai pēc tam tiks lemts par dzīvnieka saimnieka atbildību.

PREIĻU IECIRKNĪ

Biežas kļuvas kulta priekšmetu zādzības

Kā informē Latgales reģiona pārvaldes Preiļi iecirkņa priekšnieks Aigars Salenieks, pēdējā laikā aktuālas kļuvas zādzības no dievnamiem. Tā 6. jūlijā Riebiņu novada Rušonas pagastā iekļūts vecticībnieku lūšanu namā un nozagta viena ikona un četri metāla krusti. Uzsākts kriminālprocess, policija veic nepieciešamās darbības apstiprinātā režīmā, lai atklātu zādzību.

Savukārt 11. jūlijā Aglonas novada Kastuļinas pagastā no vecticībnieku lūšanu nama nozagti divi metāla krusti un trīs ikonas. Ierosināts kriminālprocess, notiek izmeklēšana.

Iereibušu braucēju ir pa pilnam

Policijas sniegtajā informācijā regulāri parādās fakti par automašīnu vadītājiem un riteņbraucējiem alkohola reibumā.

6. jūlijā Līvānos aizturēts 1973. gadā dzimis automašīnas vadītājs, kura reibuma pakāpe sasniedza 3,31 promili.

7. jūlijā Preiļos 1992. gadā dzimis automašīnas vadītājs bija sēdies pie stūres 1,46 promiles lielā reibumā un vēl bez automašīnas vadītāja tiesībām. Uzsākts kriminālprocess.

7. jūlijā Preiļu novadā ar automašīnu brauca kāds 1996. gadā dzimis jauniešs. Policija nepilngadīgo pusi apturēja un noskaidroja, ka viņš ir iereibis — 1,2 promiles. Uzsākts kriminālprocess.

7. jūlijā Līvānu novada Jersikas pagastā policija pieķēra 1988. gadā dzimušu velosipēdistu, kura reibums bija 1,69 promiles.

Tajā pašā dienā, 7. jūlijā, Līvānu novada Rožupes pagastā, braucot ar velosipēdu, apturēta kāda 1994. gadā dzimusi meitene. Viņas reibums bija vēl lielāks — divas promiles.

Riskē un turpina zagt

7. jūlijā Riebiņu novada Silajāņu pagastā no elektrības transformatora telpas nozagti vāra pīnumi. Policija, komentējot notikušo, uzsver, ka zagļi ļoti nopietni riskē, jo darbošanās transformatoros ir ļoti bīstama dzīvībai.

9. jūlijā Aglonas pagastā no kādas neapdzīvotas mājas savukārt nozagts elektroenerģijas uzskaites mērāparāts. Notiek izmeklēšana.

Zādzības no privātmājas Riebiņu pagastā

7. jūlijā Riebiņu novada Riebiņu pagastā kāds vīrietis konstatējis, ka no viņa privātmājas nozagts trimmeris. Pagaidām nenoskaidroti garnadži saimnieka prombūtnes laikā iekļuvuši mājā caur logu. Cietušajam nodarīts materiālais zaudējums aptuveni 200 latu apmērā.

Par zādzību uzsākts kriminālprocess. Notiek izmeklēšana.

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBA

PĒRK METĀLLŪŽNUS, LIETOTU LAUKU TEHNIKU UN AUTO.
Griežam uz vietas, sveram.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 25969839.

LPKS "Baltic Meat Standard" iepērk liellopus, jaunlopus.
Labas cenas.
Ir dažādas piemaksas.
Sver uz elektroniskajiem svariem.
Tālr. 20250289, 63354097.

Jēkabpils mežrūpniecība

- Pērk skuju koku cirsma, samaksa par priedi līdz 30 Ls/m³, par egli līdz 26 Ls/m³
- Pērk lapu koku cirsma
- Veic cirsmu stigošanu un dastošanu

Mob. tālr. 29249106, 29168689

SIA vajadzīgi GRAUDU TĪRĪŠANAS un KALTĒŠANAS pakalpojumi.
Tālr. 29743650.

Pērk skuju koku un lapu koku mežu, cirsma.
Tūlītēja samaksa 6000 Ls/ha.
Tālr. 28874347.

SIA RKF "VEGA P" piedāvā drošu dīzeļdegvielu (t.sk. bezakcizes) pie klienta vārtiem!
Pasūti pa tālr. 653-81363, 29191441.
Mēs piegādāsim.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas un gaļas šķirnes lopus.
Labas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 26142514, 20238990.

SIA Latvian Meat iepērk liellopus, jaunlopus, zirgus, aitas.
Tālr. 29161121, Juris.

Dziednieks VLADIMIRS DOVGAĻOVS (apliecība 4307, licence nr. 16)
Ārstē bērnu slimības, zobu, vairogdziedzera, ādas slimības (tajā skaitā psoriāzi), migrēnu, galvassāpes, iekšējās, bezmiegu, psihiskās, mugurkaula, locītavu, kāju un roku slimības, ginekoloģiskās, iekšējās, ausu, kakla, nenosakāma rakstura slimības, dzīvnieku slimības, sastrutojumus, haimorītus, dažādus jaunveidojumus uz ķermeņa, hemoroidus, atbrīvo no alkoholisma, nobūruma, jaunas acs.
Pieņem Preiļos, Rēzeknē, Daugavpilī, Krāslavā.
Pieraksts pa tālr. 65624394, 28736836.
Preiļos pieņems 25. jūlijā.

SIA „LATVIJAS GAĻA” iepērk liellopus, aitas, jaunlopus, zirgus.
Svari. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28761515.

SIA "ALVSTRE" iepērk dzīvsvaņus:

teles -	līdz Ls 0,80/kg
gaļas šķirnes teles -	līdz Ls 0,90/kg
govis -	līdz Ls 0,95/kg
bulljus -	līdz Ls 1,00/kg
gaļas šķirnes bulljus -	līdz Ls 1,10/kg
piena teļus -	līdz Ls 1,70/kg

kā arī aitas un jērus
Cenas norādītas ar PVN.
T. 651 97414

AS "Strenču MRS" pērk cirsma un mežus īpašumā.
Tālr. 20272220.

Ceļu distance paziņo, ka remonta darbu veikšanai ceļa posmā Jersika – Sergunta 20. jūlijā tiks slēgta:

- 343. km dzelzceļa pārbrauktuve (Jersikas pagasta autoceļā uz ciemu Jersika) no plkst. 09.00 līdz plkst. 18.00. Apbraukšana tiks veikta caur 339. km dzelzceļa pārbrauktuvi (Jersikas pagasta autoceļā uz Upeniekiem),
- 349. km dzelzceļa pārbrauktuves (Jersikas pagasta autoceļā uz Lauriem).

Ceļu distance atvairinās par sagādātajām neērtībām.

Pārdod
dzīvokli Preiļos. Tālr. 6565225;
māju Livānos, Stacijas ielā 9. Cena Ls 16 500.
Tālr. 29344545.

Pērk
dzirnakmeņus. Tālr. 29616288.

SIA "Balteg" pērk: rapsi-540 EUR/t, kviešus-180 Ls/t, miežus-160 Ls/t.
Piegāde elevatorā. Transportu nodrošinām. Apmaksa pēc vienošanās.
Piedāvājam: rapša un graudu tīrīšanas pakalpojumus.
Tālr: 27104578 Latgalē, Zemgalē: 25994523, Vidzemē: 28475699,
Kurzemē: 26712051,
e-pasts: siabalteg@inbox.lv

Jūs būsiet debesīs, zemē,
Jūs vējā un saulē,
Jūs savējo sirdīs,
Tie jūs neaizmirsīs.
Izsakām dziļu līdzjūtību un skumju bridzi esam kopā ar Viktoriju LEŠCOVU, MAMMU un TĒTI mūžībā pavadot.
Z/s "Zemniekdēls" kolektīvs

DER APMEKLĒT

Latvijas bīskopji gatavoja lielākajam vasaras notikumam – "Bīskopju vasaras saietam 2012"

Šī gada 21. un 22. jūlijā Madonas novada Vestienas pagastā notiks Latvijas Bīskopības biedrības (LBB) rīkotais "Bīskopju vasaras saiets 2012", kas pulcēs bīskopjus no visas Latvijas, vairāk kā 1000 dalībniekus un citus pasākuma apmeklētājus.

Šogad īpaši tiks izcelts konkurss "Garšīgākais Latvijas medus 2012". Tas šogad notiks jau desmito reizi. Tiks vērtēti gandrīz 100 dažādi medus paraugi no visiem Latvijas novadiem, informē

Latvijas Bīskopības biedrība. Arī šogad "Bīskopju vasaras saietā 2012" satiksies bīskopji no visas Latvijas, jo tie ir lielākie nozares svētki divu dienu garumā. Pirmajā pasākuma dienā būs bīskopības inventāra izstāde tirdzniecība, praktiskie demonstrējumi un bīskopju diskusijas interešu grupās par nozarei aktuālām tēmām. Notiks konkurss "Veiksmīgākā bīskopības produkta etiķete 2012" un, protams, arī ilggadējais konkurss "Garšīgākais Latvijas medus 2012", ko ar lielu nepacietību gaida ne tikai bīskopji, bet arī lieli un mazi

medus ēdāji. Ņemot vērā citu gadu statistiku LBB prognozē, ka šogad konkursa dalībnieku skaits varētu būt ap 100. Par cik dalībnieki reģistrējas tikai saieta pirmajā dienā, precīzu ciparu varēs nosaukt tikai 21. jūlija pēcpusdienā, kad bitenieki būs savežuši savu svaigāko un garšīgāko medu. Par žūrijas locekli un medus vērtētāju varēs kļūt ikviens saieta apmeklētājs, kurš ir gatavs degustēt medu un atdot savu balsosanas kartiņu par, viņaprāt, visgaršīgāko.

"Šis saiets ir īpašs, jo konkurssam "Garšīgākais Latvijas me-

das" ir 10 gadi! Katru gadu labākais medus vienmēr izceļas un saņem pārliecinoši vairāk balsis kā citi. Tas liek domāt, ka tā būs arī šogad. Ja skatāties statistiku, tad gandrīz visos gados par garšīgāko atzīts dažādu ziedu medus. Tomēr katru gadu ziedu buķete ir savādāka, oriģināla, divu vienādu medus garšu nemēdz būt. Vienmēr ir īpaša vieta un īpaša ziedu kombinācija. Tāpēc intriga ir liela, jo neviens nevar prognozēt, kur šogad būs savirknējusies garšīgākā ziedu buķete. Pagājušā gada garšīgākais bija dažādu ziedu medus

no Amatas novada," LBB valdes priekšsēdētājs Armands Krauze. "Bīskopju vasaras saiets 2012" ir ne tikai nozares gada lielākais notikums, kur bīskopji satiekas, lai dalītos pieredzē un spriestu par aktuāliem nozares jautājumiem, bet tas ir arī pasākums, kur bīskopji atpūšas. Saieta pirmajā dienā varēs piedalīties dažādās sportiskās aktivitātēs un uzdevumos. Notiks bīskopības kursu izlaidums, kur sadarbibā ar Latvijas Lauksaimniecības universitāti tiks izsniegti diplomi visiem, kas divu gadu garumā ir apguvuši bīskopja profesiju un iemaņas.

Salaspils botāniskajā dārzā sākusies lielā rožu ziedēšana

Latvijas Nacionālajā botāniskajā dārzā (NBD) Salaspilī ir sākies lielais rožu ziedēšanas laiks. Lielais karstums šogad rozēm ir tieši tas, kas tām ir vajadzīgs – 1 ha lielajā rozārijā ir krāšņi saziedējušas rozes visā to krāsu un toņu bagātībā.

Lielais karstums izrādījies labvēlīgs rozēm, kas visā krāšņumā uzdziedējušas Salaspilī – Latvijas Nacionālajā botāniskajā dārzā. Šobrīd rozārijā aug ap 300 mūsu klimatiskajiem apstākļiem

piemērotākās šķirnes. Vislielākā šķirņu daudzveidība ir floribundrozēm un krūmrozēm. Ziņas par Latvijā savvaļā augošajām rozēm ir kopš 12. - 13. gadsimta. Savvaļas rožu stādus izraka un stādīja vai katrā lauku sētā netālu no kūts, jo ticēja, ka dzeloņainie krūmi atbaida raganas un darbojas pret ļauno aci. Arī nosaukums šiem augiem tolaik bija visai savdabīgs – vilkatricēklis, vilkadricēkle, vilka būka. Vārdu "roze", visticamāk, sāka lietot līdz ar no Rietumeiropas ievestu rožu šķirņu audzēšanu – Latvijā tas varēja notikt 17.

gadsimtā Jelgavā, kur Kurzemes hercoga dārzā 1625. gadā esot bijis izveidots rožu dārzs. Pēc pusotra gadsimta tās sāka audzēt arī Rīgas dārzos. Rožu selekcijā savu roku ir pielikuši arī Latvijas dārznieki un selekcionāri. Par ieguldījumu parka rožu selekcijā Nacionālā botāniskā dārza rožu selekcionāre Dzidra Rieksta 2007. gadā tika apbalvota ar Triju Zvaigžņu ordeni, savukārt 2010. gadā viņa kļuva par Rundāles pils muzeja Zilās rozēs ordeņa pirmo saņēmēju. Botāniskā dārza ekspozīcijās šobrīd zied un ir aplūkojama

lielākā daļa no viņas izveidotajām šķirnēm: NBD kolekcijā kopumā ir ap 500 rožu šķirņu. Sonedēļ, no 18. līdz 22. jūlijam, NBD notiks Rožu dienas. Visu "rožainu" vārdu vai uzvārdu īpašnieki – Rozes, Rozālijas, Roziši, Rožkalni, Rozenbergi un citi varēs dārzu apmeklēt dārzu bez maksas. Svētku dienā 21. jūlijā būs rožu gadatirgus un divas lekcijas – viesiem būs iespēja saņemt rožu lietpratēju ieteikumus rožu šķirņu izvēlē un kopšanā (ekskursija pulksten 11.00, stāsts bildēs "Rozes 21. gadsimta" pulksten 12.00).

